

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja »Jutra«
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
ročja se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Največja železnška nesreča vseh časov

**Božična vožnja v smrt — Brzovlak je pri Parizu zavozil v brzovlak
Nad 200 mrtvih, 300 ranjenih — Žalostni prazniki v francoski metro-
poli — Žalovanje v vsej Franciji**

Prijateljski francoski narod je zadel za božič grozna nesreča, ki je vzbudila sočutje v vsem civiliziranem svetu. V bližini Pariza, komaj 25 km iz metropole, se je zgodila železniška nesreča, ki je menda sploh največja železniška katastrofa, kar jih beleži zgodovina.

Po glavni progi vzhodne francoske železnice je vozil iz Pariza lokalni brzovlak, ves natrpan potnikov, ki so za božič hiteli iz velenosti k svojcem in sorodnikom v provinci. Par minut za njim je vozil mednarodni brzovlak iz Pariza proti Strasbourgu. Zaradi goste megle je moral prvi vlak zmanjšati hitrost. Iz dosedaj še nepoasnjenega razloga za njim vozeči brzovlak na to ni bil opozorjen, pa ga je na progi dohitel in se s stokilometrsko hitrostjo zaletel vanj. Razen enega je zdrobil vse vagonne in pomečkal potnike v njih.

Katastrofa je zahtevala že dosedaj nad 200 smrtnih žrtev in okrog 300 ranjenih. Povzročila je splošno žalovanje v Franciji, kjer so zaradi nje odpadle skoraj vse božične svečanosti. Vzbudila pa je iskreno sočutje tudi po vseh drugih državah. Med prvimi, ki so francoski vladi izrazili svoje sožalje, sta bila naš ministrski predsednik in zunanji minister. Govorila sta v imenu vsega jugoslovenskega naroda, saj je vest o silni nesreči bolno odjeknila tudi pri nas povsod, kjer so že izvedeli za njo.

Pariz, 26. decembra. r. Kakor povsod, je vladal za božične praznike tudi v Parizu velik naval na železnice. Mnogi so hiteli v bližino in daljnjo okolico, da prebijajo praznike v prosti naravi, drugi zopet so hoteli izkoristiti praznike za obisk pri znanih in sorodnikih, velik del predbožičnih potnikov pa tvorijo dijaki raznih šol, ki hite k staršem. Tako je tudi na francoski vzhodni železnici, ki velja za najbolj frekventirano med vsemi francoskimi progami, bil v petek in soboto še posebno huda naval. V takih dneh stavijo v promet vse razpoložljive vozila in čisto tudi že izranžirane vagonne. Baš ta okolnost pa je postala tokrat usodna.

Brzovlak, namenjen v Bar le Duc, je bil v soboto zaradi silnega navala potnikov, sestavljen izključno iz starih lesenih, tipičnih pariških vagonov, zgrajenih v eno nadstropje.

Le prvi vagon, v katerem je bil večji oddelek gojencev pariške vojne akademije, je bil tako nabit poln, da so mnogi stali celo na hodnikih in stopnicah, kar se na francoskih železnicah le redko kdaj vidi. Kakor sodijo, je bilo

v vlaku okrog 600 potnikov. Med njimi so bili večinoma ljudje, ki so mogli šele po končanih poslih z večernim vlakom odpotovati iz Pariza. Skoro polovica potnikov so bile ženske in otroci, ki so se odpeljali na božični odmor. V vselem pričakovanju božičnega večera se nihče ni mnogo zmenil za neprijetno gnečo, a nikomur ni prišlo niti na misel, da bi mogla biti to njegova poslednja vožnja.

Noč je bila dokaj mrzla, kljub temu pa je vladala na progi huda megla, tako da se je videlo jedva par korakov. To, kakor tudi nenavadno velik promet in prenatrpanost proge je po vsej priliki izzvalo nesrečo, ki se je pripetila

okrog 23.40 približno 25 km daleč od Pariza.

V tem času je vozil lokalni vlak v bližini postaje Lagny zaradi megle precej počasi. Tik za njim je prihajal brzovlak iz Pariza v smeri proti Bar le Ducu. Zaradi počasne vožnje lokalnega vlaka je moral tudi ta brzovlak zmanjšati brzino. Prav takrat pa je privozil v isti smeri z brzino 105 do 110 km na uro mednarodni brzovlak iz Pariza proti Strasbourgu. Strojvodja strasbourškega brzovlaka zaradi megle ni opazil signala za počasno vožnjo ter je z nezmanjšano brzino drvil dalje. Nevarnost je zapazil šele v zadnjem trenutku, ko že ni bilo več nobene pomoči.

Strasbourgski brzovlak, ki je imel najmodernejšo težko lokomotivo, se je z vso brzino zaletel v pred njim vozeči pariški brzovlak.

Učinek je bil strahovit in nepopisen. Težka lokomotiva je v največjem zaletu razsekala in zdrobila lesene vagonne pariškega brzovlaka kakor papirnate škatle in se ustavila šele pred zadnjim železnim vagonom tik pred lokomotivo.

V naslednjem hipu so odjeknili v temno in megleno noč obupni klici v smrtni grozi se nahajajočih številnih ranjencev. Potniki strasbourškega brzovlaka in vojni akademiki iz nepoškodovanega prvega vagona v prvem hipu niso niti vedeli, kaj se je prav za prv zgodilo. Toda že en sam pogled skozi okna je zadostoval, da jim je zastala kri.

Vse na okrog same ruševine, med njimi pa popolnoma izločena in zmečkana trupla, izpod nepreglednih ruševin pa obupen, do mozga segajoč krik in vik.

Podrobnosti se v temi niso dale razločiti in zato so naglo znosili na kupe lesene dele razbitih vagonov in zakurili velike ognje. V njihovem svitu se je prožil naravnost strašen pogled. V dolžini kakih 300 m je bilo vse okrvavljeno, vmes pa deli človeških trupel, mrtvice in ranjenci, zmečkani med železe in lesenice. Posamezne glave, noge in druge dele teles ter razno prtljago so našli do 30 m daleč od proge.

Z bližnje postaje so nemudoma obvestili o nesreči pariško postajo, ravateljstvo

vzhodnih železnic ter prometno ministertvo. Z največjo brzino so bila

organizirana reševalna dela.

Poseben vlak s potrebnimi pripravami, večjim oddelkom delavcev, sanitarnim osebjem ter oddelkom gasilcev je bil že dobre pol ure po nesreči na kraju katastrofe, kamor je prišel osebo tudi prometni minister Paganon.

Reševalci so svo noč in ves naslednji dan ob naihujšem mrazu opravljali svoje težko delo. Razkopavanje ruševin so morali vsi tri ekrajno opreženo, vendar kar najbolj opo-
pešeno, da bi čim prej spravili na varno številne ranjence, ki so obupno klicali in prosili pomoči.

Kljub temu, da so oblasti držale vest o strašni nesreči vse do jutranjih ur v tajnosti, se je vendarle že ob prvem jutranjem svitu zbralo na kraju nesreče na tisoče ljudi, večinoma

obupanih svojcev, ki so iskali med žrtvami svoje sorodnike.

Prizori, ki so se odigrali v nedeljo, se ne dajo popisati. Vzdušje proge so bila naložena trupla smrtnih žrtev, ranjence pa so s posebnimi vlaki vozili v pariške bolnice. Večina smrtnih žrtev je bila tako etrahovito iznakažena, da so mogli identificirati komaj polovico. Do nedelje popoldne so razkopal že vse ruševine in

izkopali 200 mrtvih in približno 300 ranjenih.

Trupla mrtvih žrtev so prepeljali na vzhodno železniško postajo v Parizu. Med smrtnimi žrtvami je nad 90 otrok ter okrog 100 žensk. Trupla so položili na skupni mrtvaški oder v glavni čakalnici kolodvora, kar mor so neopreženo prihajali svoji ponosreženih. Mnogi otroci so izgubili pri nesreči svoje starše, a tudi mnogi staršev oplakuje svoje edince. Listi kažejo več primerov, ko je

našla pri nesreči smrt cela družina.

Ministrski predsednik Chaumetps se je v nedeljo ob pol 3 zjutraj, čim je izvedel za strahovito nesrečo, sam odpeljal na kraj nesreče ter odredil vse potrebno za pomoč ponesrečencem, zvečer pa se je v spremstvu več drugih ministrov na vzhodnem kolodvoru poklonil smrtnim žrtvam.

Ministertvo za javna dela in ravnanje vzhodnih železnic sta takoj po nesreči določila skupno komisijo, da ugotovi

vzrok nesreče.

Komisija je zaslila predvsem strojvodjo in kurjača strasbourškega brzovlaka, ki sta ostala docela nepoškodovana. Bila pa sta tako zmečkana in tako pretresena, da na vprašanja soloh nista mogla odgovorjati. Oba sta bil bila aretirana in odvadena v zapor, dokler se ne ugotovi pravi vzrok nesreče. Splošno domnevala, da so morda opovedale signalne naprave, ne izključujejo pa tudi možnosti, da je nesrečo zakrivila silno gosta megla, zaradi katere strojvodja ni opazil signala.

Pri drugem zaelišanju pred preiskovalnim sodnikom sta tako strojvodja kakor kurjač zadrževala, da sta onazila prvi signal, ki je kazal prosto progo, 1200 m dalje na drugi signal, ki pa tudi ni kazal, da bi bila proga zavzeta. Šele kakih 20 m pred pariškim brzovlakom je strojvodja onazil idže svetilke na poslednjem vagonu, toda

takrat je bilo že vse prepozno.

K nesreči so bile še zavore zaledenale in niso takoj prišle. Zato tudi ni bilo mogoče, v hipu zmanjšati brzino, kar bi nesreče sicer ne preprečilo, vendar pa ne bi bila tako huda

Novinarji, ki so kmalu po nesreči prišli na kraj katastrofe, so našli strojvodjo in kurjača strasbourškega vlaka popolnoma obupana. Vedla sta se kakor brez uma in na vprašanja sta samo nepristano jedla: »110 km, 110.«

Strojvodja v zaporu neprestano joka.

24 let je že v službi in je bil na glasu kot eden najbolj previdnih in najbolj vestnih strojvodij. Zato je tudi vozil na najbolj nevarnih progah in nihitrajše vlake. Strojvodnjaki tudi domnijo, da bi se mogoč okriviti zaradi te nesreče strojvodja, ker je dokaj verjetno, da signali zaradi velikga mraza in ivia, ki se je nabralo na njih, niso normalno funkcionirali. Sozgodno pa sodijo strokovnjaki, da bi bila nesreča zahtevala neprimerno manjše število žrtev, če bi po nesrečni pariški vlak ne bil sestavljen iz

lesenih vagonov, kar pa opravičuje železniška uprava z izrednim navalom ob priliki božičnih praznikov.

Vest o strašni nesreči je

bolestno odjeknila v vsej javnosti.

In vsa Francija sočustvuje z nesrečnimi žrtvami in njihovimi svojci. Pod vtiskom te nesreče je Francija praznovala letos božične praznike mnogo bolj skromno kakor običajno in prazniki, ki so bili običajno v Franciji najbolj živahni, so potekali letos v znaku splošne žalosti. Sožalje francoskega naroda je izrazil na božični dan predsednik francoske republike Albert Lebrun, ki je odgovedal vse na ta dan običajne sprejeme, med drugimi tudi običajno svečanost v počastitev najboljših učencev francoskih šol. Predsednik republike se je tudi osebno poklonil žrtvam katastrofe na vzhodni postaji in posetil ranjence v bolnicah.

Po uradnih ugotovitvah je katastrofa takoj na mestu zahtevala

199 smrtnih žrtev.

Še mnogo večje je število ranjencev, a žal vse kaže, da se bo število smrtnih žrtev še povečalo. Obstaja bojazen, da mnogi ranjenci ne bodo preboleli hudih poškodb. Okrog 30 ranjenih v raznih bolnicah je v agoniji in zdravniki nimajo upanja, da bi jih ohranili pri življenju.

Včeraj popoldne se je vršila v ministertvu za javna dela medministrska konferenca, na kateri so sklenili, da se

pokopljejo žrtve na državne stroške.

Žrtve bodo pokopane v skupnem grobu z izjemo onih, katerih rodobne želijo pokopati svoje v domačem kraju. Krste takih ponesrečencev bodo po pogrebnih svečanostih brezplačno prepeljali v domače kraje.

Pogreb

se bo vršil jutri v sredo popoldne ob 9.45. Vse žrtve bodo položene na skupni katafalk pred kolodvorom vzhodnih železnic. Pogrebnih svečanosti se bo osebno udeležil predsednik republike z vsemi člani vlade ter ostalimi predstavniki oblasti. Žalne govore bodo imeli ministrski predsednik Chaumetps, minister za javna dela Paganon in predsednik upravnega sveta vzhodnih železnic. K pogrebu na pokopališču bodo pripuščeni zaradi pomanjkanja prostora samo oficijelni predstavniki in sorodniki pokojnikov.

Žrtve

Pariz, 26. dec. Med smrtnimi žrtvami so tudi bivši minister Henry Roubaix, hudo ranjena pa sta posanca Pautvaix in Tast. Kolikor se je dalo dosedaj ugotoviti je bilo med potniki le nekaj inozemcev. Med ranjenci so ugotovili enega Američana in štiri Čehoslovake, Jugoslovani ni bilo nobenega. Ostali ranjenci in žrtve pripadajo najrazličnejšim slojem, največ pa je zasebnih uradnikov, ki so po končanih uradnih urah uporabili večerni vlak, da se odpeljejo k svojem odnosu na počitnice.

V teku današnjega dne do 8. zvečer so preminili v pariških bolnicah trije nadaljnji ranjenci, tako da se je število smrtnih žrtev povišalo na preko 200.

Preiskava

Pariz, 26. dec. g. Preiskovalni sodnik je zaslila svoje obeh aretiranih železnicev ter razen tega tudi zbral informacije pri številnih inženjerih in uradnikih vzhodne železnice. Zmerom znova se potrjuje, da so bili signali na progi zna stoj da jih pa zaradi goste megle skoraj ni bilo mogoče opaziti. Danes popoldne so s stroja strasbourškega vlaka odvzeli merilne priprave in bodo sedaj z njimi nadaljevali preiskavo.

Včeraj popoldne so se vršile v strojem poskusne vožnje na vzhodni železnici blizu Meauxa, da bi komisija preizkusila delovanje signalnih naprav. Poskušnja je dala zelo nezadovoljive rezultate. Tako znana »krokodil« priprava, ki naj bi sprožila na stroju sireno, sploh ni delovala, tudi signali z lučmi so delovali zelo pomanjkljivo.

Sožalje Jugoslavije

Velika nesreča je vzbudila splošno sočutje je tudi v inozemstvu. Francoska vlada dobiva neprestano izraze sožalja z vseh strani sveta.

Med prvimi sta prišli sožalni brzojavki jugoslovenskega ministrskega predsednika dr. Sršića in jugoslovenskega zunanjega ministra Bogoljuba Jevtića. Brzojavka predsednika jugoslovenske vlade g. Sršića predsedniku francoske vlade Chaumetpsu se glasi:

»Bolešno pretresen zaradi katastrofe, ki je zahtevala toliko žrtev, vas prosim, da izrazite vladi francoske republike in rodinam žrtev najiskrenejše sožalje jugoslovenske vlade in vsega jugoslovenskega naroda.«

Slično se glasečo brzojavko je naslovil na zunanjega ministra Paul-Boncourja g. Bo. gošub Jevtić.

Predsednik francoske vlade Chaumetps se je zahvalil z naslednjo brzojavko:

»Z žalostjo prešinjini francoski narod je sprejel z globoko hvaležnostjo izraze simpatij jugoslovenskega naroda. V imenu vseh, ki jih je ta nesreča zadela, se zahvaljujem jugoslovenski vladi za njene prijateljske in ganljive izraze simpatij.«

Zunanji minister Paul Boncour pa je od-

Današnje številklo ponedeljskega »Jutra« pošiljamo tudi onim »Jutrovim« naročnikom, ki na ponedeljsko izdajo niso naročili. Prepričali se bodo lahko, da je ponedeljsko »Jutro« s svojimi poročili o nedeljskih in prazniških dogodkih ter z drugimi svojimi članki ne le zanimivo, marveč tudi nujno potrebno dopolnilo redne »Jutrove« izdaje. Vabimo zato vse cenjene »Jutrove« naročnike, da se naroče še na ponedeljsko izdajo. Naročnina je kljub zelo dragemu nedeljskemu delu nizka, saj znaša za vse one, ki prejemaajo list po pošti, samo 4 Din na mesec, za one naročnike v večjih krajih, katerim se list dostavlja po naših raznašalcih na dom, pa 5 Din.

Kralj in kraljica med hrvatskimi seljaki

Na sveti dan sta Nj. Vel. kralj in kraljica naredila izlete v nekatere vasi zagrebške okolice

Zagreb, 26. decembra. d. Včeraj popoldne se je kralj Aleksander p.s. sprehajal po ulicah Gornjega grada. Občinstvo, ki ga je bilo tedaj zelo veliko pred cerkvami in po ulicah, je kralja spoznalo in ga navdušeno pozdravljalo. V Mištački ulici je Nj. Vel. kralj vnovič obiskal atelje kiparja Meštrovića in si ogledal njegova najnovejša dela.

Proti popoldne se je Nj. Vel. kralj odpeljal z avtomobilom po lici in po Vlaški ulici do Maksimira. Na poti proti Sesvetom je dal ustaviti vozilo in je peš nadaljeval pot do Majurja. Kmetje so ga spoznali in navdušeno pozdravljali, vladar pa jih je spraveval o razmerah v njihovih krajih.

Nj. Vel. kraljica Marija se je včeraj odpeljala z avtom na izlet čez Savo v smeri proti Karlovcu. Pri Rakovem potoku je ustavila voz in šla peš v bližnje vasi. Prebivalstvo, ki je tedaj odhajalo v cerkev, je kraljico spoznalo in jo prisrčno pozdravljalo.

Danes Nj. Vel. kralj ni zapustil dvora in je ves čas delal v svojem kabinetu.

Tudi Nj. Vel. kraljica danes popoldne ni zapustila dvora, pač pa se je popoldne odpeljala z avtomobilom na Sljeme. Tamkaj je izstopila in napravila krajši pešizlet, nakar se je vrnila v dvor.

Audience ministrov

Zagreb, 26. decembra. d. Z včerajšnjim jutranjim brzovlakom so prišli v Zagreb predsednik vlade dr. Sršić, minister za tr-

govino in industrijo dr. Šumenković in finančni minister dr. Djordjević. Vsi trije so bili tekom popoldneva sprejeti v avdiciji pri Nj. Vel. kralju, kateremu so poročali o tekočih resornih zadevah. Z včerajnim brzovlakom so se vsi trije vrnili v Beograd.

Kraljeva voščila

Zagreb, 26. decembra. d. Včeraj je adjutant Nj. Vel. kralja general Pavlović po navšajem nalogu obiskal bana savske banovine dr. Perovića, nadškofa dr. Bauera in predsednika senata dr. Tomašića in jim voščil srečne božične praznike. Kapetan Adamović pa je obiskal ministra javnih del dr. Skurlija in dvorno damo go. Šverljugovo in jima po najvišem nalogu sporočil voščila za božične praznike.

Nj. Vel. kralj naši vojski

Beograd, 26. dec. d. Za Božič je Nj. Vel. kralj čestital vojakom kršćanske vere z naslednjimi besedami:

»V globokem prepričanju, da bom svojo junaško vojsko in mornarico vedno našel v vnetem izvrševanju vzvišenih dolžnosti napram dragi nam domovini in vrhovnemu poveljniku, pošiljam za svetle praznike Kristovega rojstva svoje prisrčne čestitke gg. oficijerni in uradniom, podoficijerni, kaplarom in redovom kršćanskih veroizpovedi s pozdravom: Kristus se je rodil, junački! Srečen vam Božič. — Aleksander s. r.

Italijanski protektorat v Albaniji se krha

Albanija se čimdalje bolj izmika vplivu Rima — Odpoved finančne italijanske pomoči je odgovor na nove trgovinske pogodbe Albanije

Rim, 26. dec. r. V tukajšnjih vladnih in političnih krogih so že delj časa skrajno nezadovoljni s politiko albanske vlade, ki se skuša vedno bolj odtegniti protektvatu iz Rima. Znano je, da je bila Albanija še do nedavna v popolni gospodarski odvisnosti od Rima, ki je okupiral vso eksploatacijo naravnih bogastev v Albaniji in imel glavno besedo tudi v pogledu državnih financ. Pred leti o priliki podaljšanja tiranskega pakta je Italija zagotovila Albaniji brezobrestno stotimilijonsko posojilo, izplačljivo v letnih obrokih po 10 milijonov lir. Italija pa je stavila za posojilo pogoj, da ne sme Albanija z nobeno drugo državo razen z Italijo sklepati trgovinske pogodbe na osnovi največjih ugodnosti. Albanija je bila sprva primorana držati se tega pogoja, toda v zadnjem času so se na eni strani zelo izpremenile gospodarske, na drugi strani pa politične razmere. To se je pokazalo že pred meseci, ko je morala albanska vlada pod pritiskom javnosti ukiniti mnoge italijanske koncesije, zlasti na šolskem polju. Pod silo razmer pa je morala začeti tudi Albanija iskati novih tržišč za svoje proizvode, ki jih ni mogla plasirati v Italiji.

Predsednik Katalonije polkovnik Macia umrl

Barcelona, 26. dec. r. Včeraj ob 10.55 je umrl predsednik Katalonije polkovnik Macia, ki je pred dnevi obolal na slepiču ter so ga morali operirati.

Pariz, 26. decembra. AA. Po poročilih iz Madrida so tamkaj zelo vznemirjeni zaradi vprašanja, kdo bo naslednik umrlega Macie kot predsednika Katalonije. Vse kaže, da bodo stopila v ospredje vprašanja, ki so jih doslej potiskali v ozadje. Španško in katalonsko časopisje naglašja, da je vprašanje naslednika predsednika Macie zato pomembno, ker se Katalonija nahaja v velikem meteu katarskih strank, ki vodijo medsebojno strahovito borbo in nad katerimi je bila doslej avtoriteta polkovnika Macie. Kot najresnejši kandidat za predsednika Katalonije nastopa sedanji španski poslanik v Bruslju, Salvador Albert, ki uživa simpatije vseh katalonskih politikov.

govoril g. Jevtić:

»Izrazi sožalja Vaše ekscelence ob priliki žalosti, ki je tako globoko pretresla francoski narod, bodo sprejeti pri francoskem narodu z iskreno hvaležnostjo. Zahvaljujem se vam za vaše prijateljske in ganljive besede.«

Med neštetiimi drugimi so izrazili sožalje tudi Čehoslovaka, Poljeka, Rumunija, Belgija, Anglija, Nemčija in Amerika.

Hudi viharji v Ameriki

Newyork, 26. dec. s. Dočim je bilo do dopoldanskih ur na sveti dan v Newyorku nenavadno milo in skoraj spomladansko vreme, je začel termometer okoli popoldneva rapidno padati, kmalu nato pa je zajel vse mesto silen snežni metej. Milijoni ljudi, ki jih je lepo vreme zabilo na prosto, so se mogli le s težavo vrniti v svoja stanovanja. Promet je bil več ur oviran, ker zaradi gostega snega ni bilo razgleda. Vlaki so vozili silno počasi. Snežni vihar je trajal do večera. Tudi iz drugih delov Severne Amerike poročajo o hudih viharjih, ki so n. pr. v Chicago zahtevali tri človeške žrtve.

Svetovna razstava vina

Pariz, 26. decembra AA. Iz New Yorka poročajo, da bo tamkaj 19. februarja prihodnjega leta otvorjena velika mednarodna razstava vina. Razstava bo ena največjih, kar jih je bilo na svetu. Razstavni prostori pa se bodo imenovali »Največja vinarna na svetu«. Vsi, ki jo bodo obiskali, bodo lahko brezplačno pokusili nad 10.000 raznih vrst vina in piva.

Zmaga BSK v Holandiji

Haag, 26. dec. p. Svojo drugo tekmo v Holandiji je jugoslovenski državni prvak BSK sigurno odločil v svojo korist. V tokmi proti nizozemskemu prvakur HBC v Haaga je zmagal s 4:2 (1:0).

Gospodarsko sodelovanje Male antante

**Sporazum med češkoslovaškimi industriji in agrarci
Izjava čl. ministra za kmetijstvo**

Praga, 26. decembra d. Za božične praznike se je češkoslovaški tisk mnogo bavil s t. g. znanjem med zastopniki češkoslovaškega kmetijstva in industrije glede na bližnja posvetovanja gospodarske Male antante. Listi so pri tem naglašali, da so politični in gospodarski problemi odvisni drug od drugega in da se razvijajo sporedno. V komentarjih o poslednjih političnih uspehih Male antante v Parizu poudarjajo, obstoji upravičeno upanje, da bo v kratkem prišlo, čeprav z zamudo, do sporazuma tudi v gospodarski politiki Male antante.

Tako trdijo »Lidove noviny«, da je v češkoslovaški vladi došlo do sporazuma v gospodarskih vprašanjih in da je uspeh gospodarskih razgovorov Male antante zagotovljen. Ta notranji politični sporazum z zastopniki industrije in kmetijstva, ki so se sporazumeli glede podlage, na kateri bi bilo mogoče zgraditi gospodarsko sodelovanje Male antante. Ta napredek je vsakakor velikega pomena. Danes je že gotovo da se bo zasedanje gospodarskega sveta Male antante, ki se bo sestalo po 10. januarju v Pragi, končalo z zelo značilnimi uspehi. Pri sklepu vlade glede uvoza gotove kobilne kmetijskih proizvodov iz zavezniške Jugoslavije in Rumunije so upoštevali tudi dejstvo, da se s tem uvozom ne smejo spraviti v nevarnost interesi češkoslovaškega kmetijstva. Trgovinsko-politična transakcija z državami Male antante se bo izvajala pod strogo kontrolo države in z njeno podporo. Prav zaradi tega, ker so zagotovljeni vsi osnovni interesi češkoslovaškega kmetijstva in ker se ne pozablja olajšanje izvoza češkoslovaških industrijskih proizvodov, se po pravici pričakuje, da bodo sporazumi v vladi o tej zadevi odobrili tudi vse stranke, ki sodelujejo v vladi koalicijski.

Glavno glasilo socialističnih demokratov »Pravo Lidu« pravil, da pogajanja med zastopniki češkoslovaške industrije in kmetijstva ugodno napredujejo, zaradi česar ostoji upravičeno upanje, da bo v tem življenjskem vprašanju dosežen sporazum. Po mnenju lista bo prišlo brez dvoma do oživljenja češkoslovaškega industrijskega izvoza in obenem do omiljenja brezposelnosti, če bo došlo do dogovora med češkoslovaško industrijo in kmetijstvom, v kar se sedaj že čvrsto veruje.

V zvezi s tem je zbudila posebno pozornost izjava kmetijskega ministra dr. Milana Hodže, praškemu dopisniku bratislavskega »Slovenskega denika«, na čigar vprašanje, do kakšnih rezultatov je prišlo v pripravah na ožje gospodarsko sodelovanje Male antante, je odgovoril:

»Gospodarska Mala antanta predstavlja največjo in najtežjo nalogo ne samo za zunanje ministre, temveč prav tako tudi za ministrstva kmetijstva ter ministrstva trgovine in industrije. Po pripravah, ki so bile izvršene v teku leta, morem izjaviti, da je osnovevanje gospodarske Male antante za januarsko konferenco v Pragi dobro pripravljeno. Prepričan sem, da bo načelni sporazum med našim kmetijstvom in našo industrijo v obeh osnovnih vprašanjih, ki se tičejo Male antante, postal dejstvo in v tem primeru bo postala dejstvo tudi gospodarska Mala antanta.

Pri vseh vrstah bolečin

migrena, nevralgije, revme, živčnih in mišičnih bolečin, težko deluje naglo
ALGOCRATINE
Izdelava E. LANCOSME, PARIZ.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Ogl. reg. pod br. 19.876 od 30. oktobra 1933.

Božič v Ljubljani

Vse je bilo na smučkah — Zelo živahen železniški promet — Slaba „zlata“ nedelja

Ljubljana, 26. decembra
Z letošnjimi prazniki so bili menda lahko zadovoljni vsi, ki so imeli vsaj toliko, da so se lahko zavarovali pred hladom in mrazom. Vse tri dni je bilo lepo in prijetno vreme in božičnega razpoloženja v Ljubljani tudi ni motil noben večji disharmonični dogodek, ki bi vznemiril ali razburil duhove. Policija in reševalna postaja nista imeli nikakršnega izrednega posla. Kar pa v Ljubljani slega in gre, je porabilo božične praznike za krajše ali daljše izlete v čarobno zimsko prirodo.

Pol Ljubljane na smučeh

Smučanje je visoka moda. Zatorej nič ne pretiravamo, če rečemo, da je bilo skoraj pol Ljubljane, zlasti mlade, na smučeh. Seveda se je to v mestu precej poznalo in promet po ulicah je bil tako majhen kakor menda se noben božič ne. Že v soboto so vlakni na Gorenjsko pa tudi na Dolenjsko in v Zasavje potegnili mnogo sto smučarjev, glavni kadež pa so ostali vendar še v Ljubljani, saj je na božični večer vsakdo rad doma pri svojih in pri božičnem drevesčku.

Na sveti dan pa so že prvi jutranji vlakni bili nabito polni opranih smučarjev in smučark, ki so jo ubrali v vse znane in neznane kraje, smuške predele in terase. Na Gorenjskem jih je gotovo mnogo tisočev, ker so bila poročila o smuki zelo ugodna, več sto pa jih je potegnili hlapci tudi na Dolenjsko, kjer so v Višnji gori in v Stični, oziroma njihovi neposredni okolici odkrili zadnja leta pravi smučarski raj. Pa je res, da se s tako lepimi tereni, kakor so pri Sv. Duhu, ne more kmalu ponasati kak kraj v Sloveniji. Drugi, ki so ostali doma, so naskočili vsa bližnja brda, hribe in holme, zlasti na Sv. Katarini je vse tri dni kar trgalo smučarjev.

S smuko so bili prvi dva dneva smučarji razmeroma precej zadovoljni, zlasti na Gorenjskem, čeprav se i oni na Dolenjskem razen v opoldanskih urah ko je solnce toplo pregrevajo in mehalo sneg, niso mogli pritoževati. Na Stefanovo je pa nenadno pritnila odjuga, sneg se je začel mečati in s smuko je bilo pri kraju. Vsaj v Ljubljani, dočim so izletniki iz nekaterih krajev Gorenjske, pa tudi z Rakitnice pripovedovali, da so imeli prav idealno smuko, na Rakitni celo še dovolj pršica.

Poleg smučarjev jo je ubralo v naravo tudi na stotine izletnikov in turistov, vlakni pa so potegnili iz Ljubljane tudi več tisoč ljudi, ki so se vračali v razne kraje domov ali pa na obiske k znanec in prijateljem. Nočjo pa se je že pričelo preselejevanje narodov nazaj v Ljubljano.

Železniški promet

Kako živahen je bil promet med božičnimi prazniki, je pač najbolj razvidno iz povprečne statistike z Ljubljanskega glavnega kolodvorja. Na božično soboto se je pripeljalo v Ljubljano okrog 4000 ljudi, ki so prišli na obisk k svojem in znanec, iz mesta se je pa odpeljalo 2000 Ljubljancev. Na sveti dan se je z glavnega kolodvorja odpeljalo 5300 ljudi, večinoma izletnikov in smučarjev. Glavni kadež pa je odinil na Stefanovo, ko je zapustilo Ljubljano 8000 ljudi. Samo na Gorenjsko jih je ubralo 3000. Kamničani jih je potegnil 1400, v Novo mesto je odpotovalo 800, v Kočevje 450, a proti Zidanemu mostu je pa potegnila železna kača 1500 izletnikov. Ostali so se vozili z notranjskimi ali vrhnjskimi vlakni. Vlaki so bili seveda nabito polni, čeprav so bili vsi zelo ojačani.

Ljubljanci doma

Tudi Ljubljance in Ljubljance, ki se niso zaupali smučkam in so ostali v mestu, so lepe popoldneve porabili za sprehode v okolico, tako da je bilo v vseh okoliških vaseh pravi živahnost. V nadomestilo za svoje dezerterje je pa mesto dobilo mnogo obiskovalcev od zunaj. Gledalčice in kinematografi bi bili iz srca veseli, ako bi bili vedno tako dobro obiskani kakor te dni. Tudi kavarne se ne morejo pritoževati nad slabim posetom.

Organizacije in institucije, ki so si zastavile za svojo nalogo tudi to, da lajšajo be-

do bližnjega, so priredile celo vrsto božičnih, večinoma za revno dečo. Čeprav večinoma skromna, so božična darila s teh človekoljubnih prireditelj vendarle prinesla žarek uteh v več sto rodbin.

Zlata nedelja

Tako so nekaj imenovali zadnjo nedeljo pred božičem. Trgovine po mestih so takrat odprte, da si lahko nakupijo daril in raznih drugih potrebščin za božične praznike tudi oni, ki so ob delavnih težko utrugo toliko časa, da bi šli po trgovinah. Promet je bil v nekdanjih lepših časih toliko da so to nedeljo krstili za zlato. Ime je ostalo, na žalost pa vsaj zadnja leta ni več upravičeno. Na številu kupcev se letos kriza še ni tako zelo poznala, zato pa tem bolj na izkupičku trgovcev. Ljudje so kupovali le malo stvari in kolikor mogoče cenene; toliko pač, da je bilo za spomin in za dokaz, da oni, ki mu je bilo darilo namenjeno, ni pozabljen.

Požar brez nevarnosti

Seveda tudi letos Božič ni minil brez alarma zaradi ognja. Toda k sreči ni bilo prehudu. V nedeljo zvečer po 18. uri so bili poklicni gasilci pozvani v Lichtenturnov zavod. V srednji stavbi so se vneli saje in je bruhal iz dimnika močan plamen. Gasilci so hitro razkopali dimnik in zadušili vsako nevarnost. Škoda ni znatna.

Trije ponesrečenci

V Lanišću pri Škofljici je nastala v neki gostilni manjša rabuka, pri kateri jo je skupil 26 letni posestnik sin Ivan Lipovec, ki ga je opazil nekdo s palico po glavi, da je precej krvavel. Lipovec so morali spraviti v bolnico.

Ko se je delavec Anton Jelenc, rojen 1903 in zaposlen pri železniški zadrugi v Kropi, na sveti večer vračal domov, ga je na cesti nekdo napadel in začel obdelavati z nožem. Sunil ga je šestkrat in ga precej nevarno oklal. Jelenc je sam prišel v bolnišnico.

Cvajner Franc, delavec papirnice v Goricanah, je na splozkih tleh nesrečno padel in si zlomil desno nogo. Tudi njega so pripeljali v bolnico.

Odlikovanja prosvetnih delavcev

Beograd, 26. decembra. p. S kraljevim ukazom je na predlog prosvetnega ministra odlikovanih večje število odličnih javnih delavcev, med drugimi: z redom Belega orla II. stopnje profesor beogradske univerze dr. Slobodan Jovanović; z redom sv. Save II. stopnje profesor ljubljanske univerze inž. arh. Josip Plečnik; z redom Jugoslovske krone III. stopnje profesorja ljubljanske univerze dr. Metod Dolenc in dr. Karol Ostir; z redom sv. Save III. stopnje direktor I. realne gimnazije v Ljubljani Josip Mazi; z redom sv. Save IV. stopnje upravnik Narodnega muzeja v Ljubljani dr. Josip Mal, načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani Josip Breznik, profesor učiteljskega v Ljubljani Ljudevit Vazas in profesor realne gimnazije v Celju Srečko Brodar; z redom Jugoslovske krone V. stopnje član Narodnega gledališča v Ljubljani Ivan Lenart in upravitelj meščanske šole v Ljubljani Maks Hočevar; z redom sv. Save V. stopnje upravitelj osnovne šole v Dolu pri Hrastniku Vinko Jurko, učitelj v Trbovljah Anton Kuhar in učitelj v Ljubljani Ljubo Dermeli.

Enotna organizacija slovanskih profesorjev pravnih fakultet

Beograd, 26. decembra p. Na iniciativno pravne fakultete v Beogradu so sklenile pravne fakultete vseh slovanskih držav ustanoviti enotno organizacijo profesorjev pravnih fakultet v slovanskih državah. Ustanovna skupščina se bo vršila med poletnimi počitnicami v kraju, ki ga bo dočelna pravna fakulteta v Bratislavi.

Sveti Trije kralji gredo...

Ljubljana, 26. decembra.
Vsako leto, kadar se Jezus rodi, se na ljubljanskih ulicah pojavijo tudi naši stari znanci sveti Trije kralji, ki se gredo klanjati Jezusu v Betlehem. Trije majhni, siromasti kralji so to: trije solarčki z Ledine, iz Siške ali odkoderkoli že, trije otroci iz naših delavskih kolonij, ki so si nadelili kruno iz zlatega papirja in si za plašče prikojili srajce in bluze svojih mater, da bi po krčmah in stopniščih z božično pesmijo nabrali nekaj par. Iz staršev, zanimivega običaja se je v tem času revščine in stiske razvila neke posebne vrste dobrodelna akcija: namsto da bi prosjčili naravnost in vsakdanjega obraza, prosijo otroci pod krinko in pod plaščem in s pesmijo — in ljudje jih rajši sprejemajo in jim rajši dajojo. Zlasti od začetka, ko je v zraku in v središče božično razpoloženje in ko sveti Trije kralji prihajajo šele prvič.

Resnično lepa pa je tiša pesem, ki jo ljubljanski sveti Trije kralji pojo — na deželi ta navada menda ni tako ukoreninjena in ki jo otroci s pomočjo svojih neznanih mentorjev oblikujejo v zmernom novih varijantah. Na letošnji sveti dan so v smeri od Galileje peli po krčmah proti mestu trije otroci, ki so onim znanim verzom:

Prišli smo, prišli smo
sveti Trije kralji —
dodajali na koncu še pristno slovensko narodno:

Tam gori na planin'ci
pri sveti Katarin'ci
smo se skupaj zbrali
sveti Trije kralji.
Katarin'ca, Barbara,
men' je hruska ukrad'na.
Kaj bo, ojoj, kaj bo,
če hriške več ne bo!

Tako gredo naši sveti Trije kralji vsako leto skozi večere, pojo in prosijo milodarov in vsako leto vpletajo v svojo pesem novih domislekov in dostavkov. Samo svet je pred njimi zmerom bolj zaprt in zmerom manj ima, s čimer bi lahko postregel tem tisoč let starim romarjem, v katerih podoba se vsako leto odevajo najmanjši izmed bednih ljudi.

Smrtna nesreča na božič

V Zagorici se je 14-letni fant po nesreči ustrelil s puško, o kateri ni vedel, da je naba-sana

Zagorica, 26. decembra.
Prav žalosten in nesrečen božični večer so imeli pri posestniku Prašnikarju v Zagorici. Domači 14 letni sin Lovro je snel s stene puško. Na svo nesrečo fant ni vedel, da je puška nabasana. Prav nespretno je ravnal z njo, da se mu je nenačkrat sprožila in mu je naboj udaril v trebuh. Z glasnim krikom se je smrtno nevarno ranjen zgrudil fant na tla. Domači so hitro poklicali bližnjega zdravnika, ki je odredil takojšen prevoz v bolnišnico.

V ljubljanski bolnišnici so se zelo trudili, da bi Lovrencu rešili življenje, pa je bil ves trud zaman. Davi je fant po hudih mukah umrl.

MIRIM KRALJICA ČOKOLADE

Mirimovi biščki. V trd sneg 4 bejnkov umešaj 14 dkg precejanega sladkorja, 17 dkg nasegane specialne kuhinjske čokolade Mirim in nasegane bele maslovice. Iz te zmesi oblikuj okrogle biškote, katere peči na oblatih v zmerno toplo pečico. Kuhajte z Mirim kuhinjsko čokolado.

Vsak je izbral najpotrebnejše...

Kamnik, 25. decembra
Cel teden so marljivi gasilski odborniki zbirali darila. Kamniški meščani so pokazali tudi to pot svoje blage srce. Gasilno društvo je naklonilo čisti dobiček od dveh kinopredstav, kamniški trgovci so prispevali večjo množino živil, ostalo pa je društvo kupilo z nabranim denarjem, tako da je bilo za obdaritev pripravljenih 350 kg moke, 120 kg mesa, 100 zavitkov makaronov, 50 kg sladkorja in še obilo drugih potrebščin. Na posredovanje poslanca gospoda Cererja je društvo dobilo še 7000 kilogramov premoga.

Obdaritev je bila v soboto popoldne v dvorani gasilnega doma. Nad 70 siromakov iz vse kamniške občine se je zbralo okrog božičnega drevesca. Po božični pesmi je imel predsednik gasilnega društva g. poslanec Cerer lep, ganljiv nagovor, ki je marsikomu privabil iz očesa solzo hvalčevosti in veselja. Nato so obdarovanci po svoji želji izbirali darila. Vsak si je izvolil, kar je pač najbolj potreboval. Ginjeni so se zahvaljevali z vidno prošnjo in željo, da bi božičnica tudi prihodnje leto ne izostala.

Silvestrovanje V KAZINI

Sviral bo jazz Ronny
Koncertne točke gđ. Gnušove
Lojze Popek s svojim humorjem
»Kotajski kvartet«
»Kigometian girls...«
Ljubljanski guslar
???

Večer mladosti, pesmi, smeha in šale

Komur je do resnične zabave, naj pride v krog veselih ljudi v Kazino

Iz prometne službe

Beograd, 26. decembra p. S kraljevim ukazom je napredoval za načelnika železniške direkcije v Ljubljani dosedaj višji svetnik g. Ivan Černič.

**LJUBLJANA GOVORI
IN PRIZNAVA, DA JE FILM**

HIREPENENJE

RESNIČNO VREDEN, DA SI GA VSAKDO OGLEDA. NAJ NE BO NIKOGAR, KI BI ZAMUDIL PRDSTAVO TEGA LEPEGA FILMSKEGA DELA.

Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri zvečer
Rezervirajte si vstopnice!

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24

Božičnice za bedno mladino

Ko so te dni oživele ljubljanske ulice in se je po trgovinah trlo gosposkih in siromastnih ljudi, ki so vsak po svojih sredstvih nakupovali darila za svoje drage, je človek na ulicah in po lokalih lahko opazil tudi slabo oblečene in prezeble otroke iz predmestnih bivališč, ki so še tik pred svetim večerom lovili milohoteče ljudi za rokav in prosjčili milodarov. Kot vsako leto, pa je tudi letos cela vrsta humanitarnih društev in korporacij izvedla običajne božične dobrodelne prireditve, na katerih so bili najbednejši izmed bednih obdarovani. Ene izmed teh prireditev, božičnice v Vajenskem domu, se je osebno udeležil tudi minister g. dr. Kramer, kar priča o tem, kako živo pozornost posvečajo vlada in naši najvišji predstavniki konkretnemu reševanju socialnega vprašanja.

Skrb za mladino

V soboto zvečer je društvo Skrb za mladino priredilo lepo uspešno božičnico in že zgodaj pred napovedano uro se je zbralo v lukovni dvorani Sokola I. na Taboru mnogo siromastnih otrok. Za uvod je zaigrala godba. Sledila je srčkana lukovna predstava, Grünfeldova Božična slikanica in v scenaciji Dušana Svetliča, ki je malčke silno razveselila. Po igri je spet zaigrala godba nekaj narodnih pesmi. Nato je imel predsednik društva »Skrb za mladino« Urbas kratek nagovor. V imenu obdarovancev so mu zahvalili tri deklice s kratkim govorom in z lepim duetom v besedilu Grošljeve, ki ga je naštičevala ga. Pibičeva. Obdarovanih je bilo 182 otrok. Nekaj jih je bilo obdarovanih s podporami JNS za sodni in za kolodvorski okraj. Vsi obdarovanci so veseli in hvaležni zapuščali dvorano.

Minister dr. Kramer med vajenci

V nedeljo popoldne se je pod okriljem Obrtniškega društva vršila v Vajenskem domu božičnica za siromaste vajece, ki jo je s svojim obiskom počastil tudi minister g. dr. Kramer, navzočini pa je bilo tudi več občinskih svetnikov in mnogo obrtniških mojstrov in mojstric. Po lepi prigodniški deklaraciji, ki jo je podala ena izmed vajenk, se je predsednik Obrtniškega društva g. Rebek v toplih besedah zahvalil g. ministru za vso naklonjenost, ki jo izkazuje obrtniškiemu naraščanju, katerega je izposloval od vlade tudi lepo denarno podporo za njihov Vajenski dom. Enako se je g. Rebek zahvalil tudi vsem darovalcem za božičnico, zlasti Zbornici za TOI, ki je največ pripomogla do obdarovanja.

Zatem je na kratko izpregovoril tudi minister g. dr. Kramer, ki je v tehtnih besedah bodril zbrane vajece k delu in zavednosti in jim prisrčno voščil vesele praznike.

Nepismenost za mejo

Nekatere žalostne številke iz Julijske Krajine

Trst 25. decembra.
Nedavno so bili objavljeni stat. podatki po ljudskem štetju, ki se je vršilo 21. aprila 1931. Podatki se nanašajo na vseh pet primorskih provinc: gorško, tržaško, puljsko, raško in zadarsko in so zelo zanimivi zlasti po delstvu, da na njih v njih niti najmanjše omenbe narodnostne pripadnosti prebivalstva. Izvzemli inomece, ki se na navajajo samo po državni pripadnosti, je pač tu vse, kar leze ino gra, izključno — italijansko.

Prebivalstvo in občine

Ob imenovanju ljudskem štetju je bilo na vsem primorskem ozemlju, ki meri 8876.8 štirjaškega kilometra, 978.942 prebivalcev, ki so prebivali v 128 občinah. Moških je bilo 492.248, žensk pa 486.699 in so bili po temaktem moški v večini.

Med 128 občinami je bila samo ena, tržaška, ki je imela nad 100.000 prebivalcev (Trst je štel 249.574 prebivalcev, skoraj toliko toliko, kolikor jih je imel leta 1910), nad 50.000 dve, Pola in Rika, nad 25.000 ena, Gorica, nad 10.000 jih je bilo 11: Zadar, Rovin, Poreč, Piran, Koper, Milje, Padiza, Tržič, Postojna. Gradiska in Idrija; 29 nad 5000, 32 nad 3000, 20 nad 1000 in pet od 500 do 1000.

Po starosti je bilo prebivalstvo razdeljeno takole: izpod 20 let 378.151, med 20 in 50 let 418.371, med 50 in 60 let 83.965, a nad 60 let 99.238.

Samci so daleč presegali oženjane. Med 978.942 prebivalci je bilo 559.445 samcev in 419.497 oženjanih, 584 razporočencev in 110, za katere se ne ve, ali so samci ali ne.

Zanimivo je dejstvo, da se v Primorju zelo hitro z zakonom. Najmlajša poročenka je imela 14 let, 11 jih je bilo s 15 leti, 55 s 16, 145 s 17, 306 s 18, 651 s 19 in 1154 z 20 leti, dočim je imel najmlajši poročenec 15 let, 11 jih je bilo s 16 leti, 12 s 17, 21 s 18, 55 s 19 in 465 z 20 leti. Vdova je bila 1 s 15 leti, 2 s 16, 1 s 17, 6 z 20, vdova 2 s 15, 3 s 16, 2 z 18, 6 z 19 in 1 z 20 leti.

Pošast — analfabetizma.

Dočim se je v prajšnjih letih naše Primorje ponašalo z vso pravico s svojo pismenostjo in zlasti v slovenskem delu že skoraj ni bilo nepismenega človeka, se je pod dvajsetletno velekulturno italijansko upravo analfabetizem razproljal tako strahovito, da je naše Primorje sedaj tudi v tem pogledu že izenačeno z materijo domovino. Zlasti pa nienamni najznamenitejši predeli: Kalabrijo, Sicilijo in Sardinijo. Tržaški fašistični listi se ne morejo prečuditi temu

Po kratki deklaraciji, ki je sledila, je bilo nato 150 vajecev in vajenk obdarovanih z obleko, perilom, knjigami, slaščicami in drugim. Na vsej prireditvi je vzorno sodeloval tamburaški orkester, ki so ga vajenci v domu osnovali iz svoje srede. Minister g. dr. Kramer se je o božičnici, o domu in o vaječih, ki se vzgajajo v njem, izrazil s prav toplo pohvalo.

Božičnica mestne občine

Največja božičnica pa je vsako leto tista, ki jo prireja mestna občina. V unioński dvorani se je v nedeljo popoldne zbralo 400 otrok. Zadržanega župana je zastopal načelnik socialno političnega oddelka v občinskem svetu g. Kosem. Prireditev je otvorila ljubka božična igrica, ki jo je z deklicami na vadnici naštičevala gđ. Vencajzova, pozdravno besedo otrokom pa je izpregovoril občinski svetnik g. Kosem. Obdarovanih je bilo 400 otrok. Vsak je prejel v zavitku, česar mu je najbolj treba: čevlje, perilo, obleke in za radost še vsak malo slaščic. Božičnica mestne občine se vsako leto prireja iz sredstev, ki so v ta namen določena v rednem proračunu. Letos je občina nakupila darov za 75.000 Din.

Božičnica na Barju

Gospodarsko društvo za povzdigo Barja je priredilo na Stefanovo v Sili na Barju božičnico za ravno barjansko dečo. Navzoči so bili tudi magistratni direktor g. Jančič, mestni fizik dr. Ris, magistratni svetnik dr. Fux, županja ga. Olga Pucova. Govorili so gg. Vidmar, Zebal in dr. Fux; darila je prejelo nad 300 otrok.

Praznik starčev in ubožcev

Ob pol 18. so po stari navadi oficiočno praznovali svoj božič tudi ubožci in onemogli v mestni ubožnici v Japljevi ulici. Zbrali so se v svoji jedilnici okrog božičnega drevesca, kjer jim je radio prinašal božične pesmi iz daljave. V imenu občine in župana jim je izpregovoril nekaj besed občinski svetnik gosp. Kosem, nato pa so bili skromno obdarovani. Ob radiu, ki jim je v svoji skrivnostni bodočnosti prinašal tudi zvonjenje zvonov iz samega Betlehema, so starčki in starke prabili praznično len večer.

Gasilska božičnica

Prisrčno božičnico je tudi letos priredila ljubljanska prostovoljna gasilska četa. V velikih dvorani Mestnega doma, ki jo je ljubezivo odstopil Sentiakobski otrok, se je v nedeljo popoldne zbralo 73 otrok članov prostovoljne gasilske čete in 28 otrok poklicnih gasilcev. Mestno občino je zastopal gosp. dr. Fux. Božičnico je otvoril starosta gosp. Josip Turk z ljubezivim nagovorom, nato so bili vsi otročki obdarovani s pečivom obleko in obutvijo.

sramotnemu dejstvu in seveda na mečejo krivde zanj na nasilno poitaljanje šole, ki je edino krivo te propasti ljudske prosvete, temveč na — priseljenice, ki so seveda Italijani iz starih pokrajin, kar pa je tudi vleznačilno dasi nehožično priznanje kulturne vrednosti tistih, ki so si prisvojili naše Primorje, in pa na predko naseljene kraje, ki nimajo šole, ali pa vsaj ne v bližini.

Je pa tudi res strahovita številka 107.804. Toliko analfabetov med 978.942 prebivalci, nad 11 odstotkov, dočim so bili prej razsežni predeli, kjer ni bilo niti enake odstotka, a v najzapuščenejših krajih istokraj nikjer nad 6 odstotkov! In kar je najzanimivejšo: od 127.361 šolobveznih otrok je bilo 128.843 dejanski tudi vpisanih v šolo, odstotek, kakor ga izkazuje nobena druga pokrajina v Italiji. Pa vendar toliko analfabetov! Kak je šola, ki vzgaja — analfabete?!

Po starosti se deli nepismenost takole: nad 64 let 28.047, od 40 do 64 let 41.548; od 20 do 39 let 26.084 deloma že v italijanski šoli, od 6 do 19 let 12.125 (izključno v italijanski šoli). Po spolu je bilo nepismenih 44.449 moških in 63.355 žensk.

Družinsko in stanovsko življenje

Vse prebivalstvo je živeo v 221.605 družinah in 2662 sožitjih (hotelih, penzijah, skupnih nastaniščih, zavodih itd.). Največ družin, 40.536, je bilo trosebnih, 38.566 jih je bilo četvero-sebnih, 29.554 peterosebnih. Deseterosebnih družin je bilo 2667, 16 in več oseb pa je bilo samo v 164 družinah. Po stanu je bilo 55.287 kmetijskih posestnikov, 1462 kmetijskih najemnikov, 3427 polovničarjev in kolonov, 2020 drugih polsedelcev, 5729 polsedelskih dninarjev, 6396 industrijarjev, 12.975 trgovcev, 7702 rok

Veliki senat v Beogradu sodi Mihajla Markovića

Senzacionalna razprava zaradi umora inž. Stankovića

Beograd, 26. decembra. Slednjič je prišla pred sodišče žalostna afera, ki je zaradi odvratnosti zločina samega in njegovih akterjev vzbudila izredno pozornost ne samo v prestolnici, temveč po vsej državi in o kateri je svoj čas tudi »Jutro« obširneje poročalo. Včeraj je stopil pred veliki senat bivši bančni ravatelj Mihajlo Marković, ki je 1. maja letos s svojim prijateljem Nikoljem Milkovićem izmamil v svojo pisarno trgovca inž. Gjorgja Stankovića in ga umoril. Kakor je še v spominu, sta morila ugrabila trgovca nad 70.000 Din plena, nakar sta truplo spravila v kovčeg in ga v avtu odpeljala proti Godominu, kjer sta kovčeg z žalostno vsebino vred vrgla v močvirje, trdno prepričana, da sta s tem zločin gladko zbrisala s sveta. Toda beograjska policija je z veliko spretnostjo ugotovila sledove in izvršila nekaj dni po umoru aretacijo Mihajla Markovića, dočim je Nikolaju Milkoviću uspelo pobegniti proti Velebitu, kjer se je dalje časa skrival, slednjič na padel zadet od strelav orožniške patrulje.

Za razpravo vlada v prestolnici veliko zanimanje, dvorana je nabito polna. Marković se je zadnjič precej izpremenil, shušal je. A bolj kakor zanj, se je občinstvo prvi dan razprave zanimalo za Markovićevo ženo, ki je plašna prišla v dvorano in niti enkrat ni uprla pogleda na svojo moža, sedečega ob čitani obtožnici mirno na obtožni klopi. Državni tožilec dr. Petković toži Markovića, da je on pobil Stankovića s sekuro, ki je služila za razsekavanje premoga, nakar sta z Milkovićem zadržala svoji žrtvi vrh okrog vratu, da je smrt takoj in sigurno nastopila. Takoj nato sta Stankovića ugrabila listino za 69.000 dinarjev gotovine, zlato uro z verzičico v vrednosti 3000 Din in celo tudi iz srca dva para zlatih gumbov, vrednih 1000 Din. Nadalje je Marković obtožen dveh pomev, pri prvi gre za 46.913 Din na škodo Jovanke Petrovičeve, pri drugi pa je oslepil trgovskega pomočnika Cedomira Čolića za 12.000 Din. Obtožnica obsega 15 velikih tipkanih strani.

Mihajlo Marković, ki ga obtožnica označuje za direktorja »Adria« nacionalne filma in je star 33 let, vrača vso krivdo na Milkovića. Z njim se je seznanil v zaporu, ko sta oba sedela zaradi različnih grehov. Pozneje, ko je Milković prišel iz požare-

ške kaznilnice, je Markovića večkrat prosil pomoči in tako sta oba zločinska tipa začela snovati zločine. O umoru samem pripoveduje:

— Prvega maja sem res kupil kovčeg, ki sva ga z Milkovićem potrebovala za barantije s tihotapljenim tobakom. Ko pridem domov, sem že tam našel Stankovića in Milkovića. Barantali smo zaradi tobaka in se skregali, ko sem zahteval, naj mi oba plačata neki prejšnji dolg. Tedaj je Milković naenkrat začel trdit, da mu tudi jaz nekaj dolgujem. Preprič sem se zaostri. Stanković je tedaj izvel tisočak in Milković je hlastnil po njem. Tedaj sem se jaz odstranil iz sobe, menda sem šel v kopalnico. Čul sem, da sta se dalje prepirala. Vrnil sem se v najboljši kritičnem trenutku: Milković je držal nekaj v rokah, Stanković pa je ležal na tleh. Milković je še enkrat udaril. Jaz sem ostremel, saj nisem takoj pojml, kaj se dogaja. Šinilo mi je v glavo, da moram pobegniti. Že sem skočil, toda Milković je kriknil za menoj: »Joj, kaj sem storil! Rotil me je, naj za božjo voljo ostanem. Ostal sem, toda v ničemer mu nisem pomagal. Milković se je v kovčegom v mojem avtomobilu sam odpeljal proti Godominu...«

— Marković, ne govoriš resnice! je obtožnica rekoč prekinil predsednik senata Miodrag Filipović. Marković pa je pri nadaljnjem izpovedi vztrajno otrsalo skrivno se sebe. Ali dokazi so tako močni, da se ne bo mogel rešiti pravične, težke sode.

Veliki maneža

Cirkuški velefilm

Veliki maneža

se predvaja v

zvočnem kinu

Idealu

To je senzacija, ki zasluži, da

si jo vsako ogleda

Predstave ob 4., 7. in 9 1/4 uri

Zagoneten umor

V Malem Brebrovniku so našli umorjenega 70-letnega starca — Kakor kažejo znaki, je bil izvršen roparski umor

Ivanjkovci, 26. decembra. Pred prazniki je bil izvršen v Malem Brebrovniku v ivanjkovski občini zločin, ki je razburil vse prebivalstvo. Dne 22. t. m. so našli v njegovem stanovanju umorjenega okrog 70-letnega samskega viničarja Antona Balažića. Kako je bil izvršen umor, še ni točno dognano. Dasi je sicer pokojnikovo premoženje zelo skromno in ni imel umorjenec niti večjih dohodkov, saj je samo kot samouk popravljal najrazličnejše orodje, kažejo

vedar vsi znaki, da je bil nad nesrečnikom izvršen roparski umor. Komisijski ogled in raztelesenje tudi kažeza indice za umor iz koristiljublja. Žrtev neznanega zločinca so položili k večnemu počitku na božič popoldne.

Orožniki so z vso vneto na delu, da najdejo zločinca, za katerim imajo že nekaj sledi. Morda je bilo morilec tudi več. Mariborska policija je poslala na kraj zločina svojega daktiloskopa g. Grobina s policijskim psom.

Maribor ob praznikih

Maribor, 26. decembra. Izkušeni smučarji obojega spola so v pretežni večini prebili praznike na pohorskih in drugih planinskih vrhovih ter preživeli svet večer pod skromnimi strehami dobro oskrbljenih planinskih koč in domov.

V raznih tukajšnjih socialnih zavodih in ustanovah so priredili gojcem, oskrbovancem in siromakom

božičnice, s katerimi so se izkušali dati najbednejšim med bednimi kolikor mogoče prisrčni prazniki. Ob Aleksandrovi cesti pred gostilno »Pri grozdju« je bilo postavljeno veliko božično drevo, okrašeno z raznobarnimi žarnicami, namenjeno vsem brezdomnim, brezposelnim in onim, ki na ta lepi večer in za praznike niso imeli nikjer svojega doma.

Danes je napravil agilni član reševalnega oddelka mariborske postaje Ivan Cerče

tisočo vožnjo

z reševalnim avtomobilom. Ob tej priložnosti se je vršila na reševalni postaji prisrčna domača slavnost, katere so se udeležili vsi aktivni in ostali člani reševalnega oddelka. Tople pozdravne besede in čestitke je izrekel jubilarju predsednik gasilnega in reševalnega društva višji državni tožilec g. dr. Ivan Jakšič, nato pa še društveni zdravnik g. dr. Wankmüller in poveljni gasilcev in reševalcev g. Anton Benedičič.

Na sveti večer je prišla k delavcu Klemenju J. v Danjkovi ulici 21-letna brezposelna služkinja Pavla Kranjčeva iz Murske Sobote in ga prosila, da bi za praznike ostala pri njem. Klemen je bil rad izkazal gostoljubje. Ko pa je šel k polnočnici, je Pavla ostala sama doma in mu

pobrila nekaj ženske obleke in 250 Din gotovine.

V soboto je mariborska policija zaupno izvedela, da je prinesel pred dvema mesecema 49-letni pekovski pomočnik Evgen S. iz Maribora k zasebnici Gizeli G. v Frankopansko ulico pol kg težak zavitek, na

želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesu, zločnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza, izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefov« grenčice s tem, da jo izpijemno kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefov« vodilo toplo priporočati kot v te namene služke domače zdravilo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

katerem je bil napisni listek znane velike nemške tvornice za izdelovanje zdravil in kemikalij Bayer. Z okorno roko je bilo pa tudi pripisano: kokain. Evgen S. je prosil gospo, naj mu tudi posodi 1000 Din ter ji je v varstvo izročil zavitek, ki naj bi bil vreden 10.000 Din.

Ženska mu je nasedla in mu je dala denar. Ko je policija pregledala zavoj, je ugotovila, da vsebuje malo vredno snov. Evgena S. so že izsledili. Čeprav je svetoval zatrjeval, da bo vse lepo popravil, ga je policija izročila sodišču.

Med prazniki se je zgodilo tudi

več nesreč.

Na božič je dobil 36-letni pekovski pomočnik Josip H. iz Langusove ulice zelo močan udarec po levi strani glave. Prvo pomoč so mu nudili na reševalni postaji. V nedeljo so pripeljali v bolnišnico 4-letnega Feliksa Šalamuna iz Cankarjeve ulice na Pobrežju, ki se je nevarno zastrupil s pokvarjenim mesom. V bolnišnico je moral tudi 9-letni železničarjev sin Josip Ogrizek od Sv. Petra pri Mariboru, ki je pri skakanju tako nesrečno padel, da si je raztrgal mišice in kite na levi nogi pod kolenom. Tretja žrtev je pa bil 9-letni gojenec banovinskega Dečjega doma v Studeniški ulici Ivan Polir, ki si je pri sankanju zlomil desno nogo.

Gibanje naših bivših mornarjev

Ljubljana, 26. decembra.

Pri priložnostnih sestankih bivših mornarjev se je bila večkrat izrazila želja, da bi se organizirali v društvo, v katerem bi se prejšnji tovariški stiki obnovili in poglobili. V zadnjem času, ko je nastala posebno živahna kampanja raznih revizionistov, so se odločili naši bivši mornarji, da kakor vedno, tako tudi zdaj pokažejo ljubezen do naše nedeljive domovine. Ker že obstaja močna pomorska obrambna organizacija, to je naša Jadranska straža, je torej povsem razumljivo, da so se organizirali pod okriljem JS in ustanovili mornarsko sekcijo.

V tej sekciji, ki že agilno deluje, so člani bivši člani naše vojne in trgovinske mornarice brez razlike na njihov sedanji socialni položaj — od univerzitetnega profesorja do navadnega ročnega delavca.

Predavateljski pododsek mornarske sekcije je pripravil že več zanimivih predavanj, ki bodo dostopna tudi širši javnosti in bodo v časopisju pravčasno najavljena. Sekcija prireja vsak prvi četrtek v mesecu

članske sestanke pri šestici: prihodnji sestanek bo 4. januarja. Oni bivši mornarji, ki se še niso prijavili, se naprošajo, da se prijavijo v pisarni Jadranske straže, Tyrševa cesta, kjer dobe vs zadevna pojasnila. Dolžnost vsakega narodno-zavednega bivšega mornarja je, da pristopi k mornarski sekciji JS. Mesečna članarina znaša samo 2 Din.

Usta in grlo

so pot, po kateri pridejo bacili bolezni v naše telo. — Otroke ščitijo pred nelezljivimi boleznimi vrtu in grla okusne

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malemu zavojčku Din 8.—, velikemu zavojčku pa Din 15.—.

Vrvivčki so tekmovali

Ljubljana, 26. decembra. V nedeljo dopoldne je otvorilo Društvo za varstvo ptic pevk svojo deveto razstavo haarskih kanarčkov, odnosno zlatih vrvivčkov. Razstavo je ob navzočnosti zastopnikov obhvalstev otvoril predsednik gospod dr. Šaplja, ki je na kratko očrtal njen pomen.

Na razstavi je poleg že znanih vzgajalcev haarskih kanarčkov razstavilo kanarčke tudi več drugih izven konkurence. Poleg tega sta razstavila zdravo ptičjo krmo g. Urbenič, trdka Stupica pa lepe in pravilne kletke za kanarčke. Na razstavi so bili letos res prav krasni eksemplari kanarčkov in je imelo razsodišče hudo delo pri ocenjevanju. Prvak letošnje razstave v razredu A (mladinska vzgoja) je g. Mihael Dobravec iz Celja, ki si je priboril 324 točk in prejme kot nagrado srebrno lovorjev venec in dve veliki zlati kolajni ljubljanskega in zagrebškega društva. Na drugem mestu je kolekcija g. Goloba s 300 točkami, ki si je priborila zlato kolajno. Tretji je g. Kenic iz Maribora z 297 točkami, ki je prejel srebrno kolajno. Naslednji nagajenci so bili: gg. Omahen z 291 točkami in bronasto kolajno, Bitenc z 270, Piskar z 270, Oliver Muhl z 246, Bitenc z 240, Piskar z 237 in zopet Muhl z 216 točkami. Vsi ti prejmejo za svoje ptice diplome.

V razredu B so bili nagajeni starejši pevci in je prvak g. Opeka iz Ljubljane, katerega ptički so dosegli 339 točk in mu priborili veliko zlato kolajno. G. Omahen Franc je s 327 točkami na drugem mestu in je dobil v dar malo zlato kolajno, gospod Franc Golob s 306 točkami je prejel malo srebrno in g. Alojzij Franek z 285 točkami malo bronasto kolajno. Diplome sta prejela spet g. Alojzij Franek, ki si je priboril 264 točk, in g. Kenic Franc iz Maribora z 222 točkami.

Ptički so peli tudi v radiu in so se to pot sijajno izkazali. Medtem ko so druga leta običajno »stavkali«, so to pot zažgoleli takoj, ko so jih postavili pred mikrofon. Razstavo je oba dni posetilo mnogo ljudi.

Pri zgagi in prebavnih težkočah samo Schaumannova prebavna sol. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. 12025

Sleparstva dveh lažnih potnikov

Mestinja, 26. decembra. Po šmarnem srezu se potikata dva moška, ki se izdajata za zastopnika parnega mlina »TRAPPE« iz Banja Luke. Eden od njih se predstavlja trgovcem na ime Kern. Neznanka imata komisijsko knjigo z ponarejeni žigi in zaključujeta naročila moke na tak način, da jima mora kupec plačati 20 odst. kupnine v naprej, a ostanek naj bi se plačal 30 dni po prejemu blaga. Nekemu trgovcu sta se zdeli sumljiva, ker sta mu nudila moko po smešno nizki ceni, zato je lažna potnika prijavil orožništvu v Rogoški Slatini. Orožniki so ju arretirali in odvabili na orožniško postajo, kjer sta se legitimirala. Vse dokumente imata v redu in tako dobro ponarejene, da ju je orožništvo postaja morala izpustiti.

Po informaciji, ki jo je dobil neki trgovec od mlina iz Banja Luke, pa se je le izkazalo, da sta navedena potnika sleparja. Družba »Trappe« v Banja Luki se ne bavi s prodajo moke in sploh nima potnikov. Pretkanca sta že mnogo trgovcev opeharila, ker sta nudila moko po tako nizki ceni, po kateri je dobava sploh nemogoča.

Zanimiva afera v Splitu

Split, 26. decembra. V Splitu je vzbudil pozornost nedavni članek dnevnika »Nove dobe« pod zaglavjem: »Ali more biti član upravnega sveta italijanskega podjetja v Da'maciji predsednik Jadranske straže?« Članek je bil ostro naprjen proti predsedniku izvršnega odbora Jadranske straže, bivšemu banu dr. Ivo Tartagliji, ki uživa sloves enega naših najdaljvnejših narodnih pionirjev in neometano zaupanje zlasti v armadi članstva Jadranske straže. »Nova doba« je dr. Tartagliji očitala, da aktivno sodeluje v upravnem svetu italijanskega rudniškega podjetja »Società carbonifera Monte Promina«, katere rajon eksploatacije obsega vso Dalmacijo in tudi Liko.

Izvršni odbor Jadranske straže v Splitu je na napad »Nove dobe« podal izjavo, v kateri poudarja, da je bil dr. Ivo Tartaglija že pred vojno eden izmed najvidnejših voditeljev nacionalnega pokreta, delujoč za jugoslovensko edinstvo. V vojni je zaradi tega bil preganjan, po udeležanju je zastavljal vse sile za poglobitev nacionalne zavesti. S svojo spretno, nacionalno, nesebično roko, s svojim velikim umom in iskrenim srcem naj tudi nadalje vodi Jadransko stražo k gotovemu napredku. Zaradi tega prehaja izvršni odbor Jadranske straže preko vseh napadov »Nove dobe« in izraža svojemu predsedniku dr. Ivo Tartagliji soglasno in enodušno zaupanje z željo, da še nadalje častno vodi in zastopa našo nacionalno organizacijo Jadransko stražo, kakor jo je že doslej vodil častno nesebično in modro.

Takoj po prvem napadu v »Novi dobi« je dr. Ivo Tartaglija sporočil v drugem splitskem dnevniku »Jadranski pošti«, da je že pred več dnevi izstopil iz upravnega sveta družbe »Monte Promina«.

Tudi polt mora biti „moderna“!

Sedaj so moderne obleke nežnih barv... in za molkla polt. A tako polt dobite na tako preprosti način s pravilnim negovanjem z Elida Creme de chaque heure. Ona se takoj vpije v kožo in ji daje ob vsakem času zamolkli sijaj kot alabaster.

ELIDA CREME

de chaque heure

Gospodarske vesti

Novo rekordno nizko stanje obtoka bankovcev

Najnovejši izkaz Narodne banke od 22. t. m. zaznamuje nov padec obtoka bankovcev, ki se sedaj že približuje meji 4 milijard. V tretji četrtini decembra je namreč obtok bankovcev popustil za 43.1 milijona Din in znaša sedaj le še 4177.1 milijona Din. To je najnižji doslej zabeležen obtok bankovcev naše Narodne banke.

Zlata in devizna podlaga se je v tretji četrtini decembra zmanjšala za 5.9 na 1902.5 milijona Din, dočim so devize, ki se ne štejejo v podlago, narasle za 6.6 na 68.8 milijona Din. Kovani denar v srebru in niklju je znova pritekel v blagajne Narodne banke in se je stanje kovanih novcev povečalo nadalje za 24.6 na 2742 milijona Din.

Posojila na menice so ponovno nazadovala, in sicer kar za 17.5 na 1822.0 milijona Din, lombardna posojila pa so se zmanjšala za 1.0 na 305.2 milijona Din.

Na pasivni strani so obveznosti na pokaz niso v enaki meri dvignile, kakor je padel obtok bankovcev. Povečanje znaša namreč le 28.1 milijona Din. Skupno stanje obveznosti na pokaz pa znaša s tem povečanjem vred 1192.2 milijona Din. Najbolj so se povečale privatne žirovne vloge, in sicer za 19.8 na 649.2 milijona Din. Obveznosti z rokom pa kažejo zmanjšanje za 3.3 na 1093.3 milijona Din.

Razmerje kritja se ni bistveno spremenilo in znaša kritje v zlatu in devizah 33.43 % (po zadnjem izkazu 33.44 %), kritje v sntem zlatu pa 33.43 % (33.33 %).

Sklenitev trgovinske pogodbe z Albanijo

Kakor poročajo z Beograda, so bila te dni uspešno zaključena pogajanja med našo državo in Albanijo. Iniciativo za ta pogajanja je dala Albanija sama, ki je v zadnjem času izdala vrsto ukrepov, da se zboljša njena trgovinska bilanca. Albanški izvoz je znašal leta 1932, samo 4 milijone zlatih frankov, uvoz pa 22 milijonov. Glede na tako neugodno trgovinsko bilanco, zlasti pa glede na ustavitve finančne pomoči od strani Italije, je albanska vlada že lani stavila vsem državam, s katerimi ima trgovinske pogodbe, predlog za revizijo teh pogodb. Da bi pospešila izvoz in da bi države, iz katerih uvažajo, prisilila, da tudi od nje kupujejo pridelek, je albanska vlada uvedla kontingentiranje uvoza, čim se je Albanija odločila za ta sistem, je takoj pričela s pogajanj. Z Grčijo je že sklenila 6 mesečni trgovinski sporazum, s Češko-slovaško je še v pogajanjih, ki se bodo sedaj nadaljevala v Pragi. Pogajanja z Italijo so zastala in se ne da predvideti, kdaj bodo končana, glede na novo politiko, ki jo vodi sedaj Albanija.

Trgovinska pogajanja z našo državo je v Beogradu vodil za Albanijo opolnomočeni minister Mehmed beg Konica. Področnosti sklenjene pogodbe še niso znane. Sedaj po sklenitvi pogodbe se razmišlja o tem, da se olajšajo plačilne transakcije. V Albaniji obstoja samo ena banka, in sicer Albanska narodna banka, ki pa je v italijanskih rokah in je doslej otežkočala na razne načine trgovino z Jugoslavijo. Zato so v italijanskih trgovskih krogih mnenja, da naj Jugoslavija o priliki sedanjih pogajanj doseže od albanske vlade dovoljenje za otvoritev podružnic naših bank v Albaniji, preko katerih naj se v bodoče izvršijo vse trgovske transakcije, ker bi bil sicer vsak resen poizkus razširjenja trgovinskih poslov nemogoč. Pričakovati je, da bo Albanija pri bodočem razvoju trgovinskih poslov pokazala dobro voljo in da bo odstranila vse neupravičene ovire.

Po končanih pogajanjih je voditelj albanske delegacije minister Mehmed beg Konica izjavil, da je zelo zadovoljen s sklenitvijo dopolnilnega sporazuma, s katerim se otvori nova era v razvoju gospodarskih in političnih odnosov med obema državama. Doslej so bile trgovinske zveze brez pomena. V bodoče naj si obe državi med seboj izmenjata čim več blaga. Poglobitev trgovinskih odnosov je ona gospodarska politika, ki jo morajo zasledovati balkanski narodi, dokler se ne uresniči balkanska unija. Po mnenju Mehmed beg Konice bi bilo treba ustanoviti posebno institucijo,

Borze

Devize.

Beograd. London 187.53 — 189.13, Poriz 224.65 — 225.77, Newyork 3669.88 — 3697.64, Curih 1108.35 — 113.85, Milan 369.51 do 302.91, Praga 170.23 — 171.09, Amsterdam 2308.74 — 2315.10, Berlin 1366.26 — 1377.05, Bruselj 797.18 — 801.12 (premila 28.5 %), avstrijski šilingiv priv. kilinguz 9.65 — 9.0750 (9.0750).

Elektri.

Beograd. Vojna škoda 298, 296.50 zaklj., za februar 291, 288 zaklj., za mare 288.50 zaklj., 7% investicijsko 50.50, 54.50 zaklj., 4% agrarne 26 — 28, 6% begluške 39.25, 38.50 zaklj., 7% Blair 36.50 zaklj., 8% Blair 42 bl., Narodna banka 3870 — 3880, Priv. agrarna banka 235, 234 zaklj.

Objave

»Hrepenenje« je film, ki je Ljubljano prijetno presenetil. Vsakdo, ki je to dalo videl, pravi, da ta mojstrska zasluzi največjega zanimanja. Petje, godba, igra in režija so novost, kjer se je ta film predvajal, naleteli na zelo ugodne kritike. Film so bo nadaljeval še samo dva dni. Ne zamudite!

Film ZKD »Zaklad gorac«, ki se predvaja v zvočnem kinu Dvoru, je dosegel obilo uspeha. Občinstvo je očarano od lepih naravnih posnetkov in vpenjanje vsebine. Film je dolo Lene Riefenstahle. Snov je povzeta iz stare pravljice z Dolomitov. Predstava vsak dan ob 4., 7. in 9. zvečer.

»Sočac matica v Ljubljani priredi članom in prijateljem družavnih včer na Silvestrovo v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Brez vstopnine.

Ze zadnjim smo poročali, da pride k nam cirks »Charamura«, sicer se ni točno, kje bo dajal svoje predstave, vendar pa je že skoro gotovo, da v veliki dvorani na Tabori, ki je za take prireditve najbolj pripravna in ki sprejme vase največ ljudi. Točen program bomo prinesli jutri, kjer bomo tudi poročali, kje se bodo dobile vstopnice v prodajali.

»Krkac«, priredi na Silvestrovo družabni večer pri Mikliču z zelo pestrim sporedom: nastopijo šentjakovski pevski zbor, Erklavčev šramel, operni pevec Jelačin, konservatoristka Sokova, pevka Vedralova, pri klavirju prof. Lucijan Škerjanc, kupletist in harmonikar Alojz Kokalj, znan posebno radijskim naročnikom. Na sporedu bo tudi volitev plesne kraljice. Naj ne bo Dolenja (ke), ki se ne bi udeležil silvestrovanja »Krkca«.

Ponatis romana »Dva človeka«. Uradništvo »Domovine« namerava ponatismiti prvi Vosevov roman Dva človeka in prosi tako vse tiste, ki se zanj zanimajo, naj ga takoj naroče, da se vnaprej določi naklada. Knjiga bo imela 320 strani in bo stala za prednaročnike s poštnino vred 32 Din, pozneje pa bo dražja. Interesenti naj pošlijo naročila uradništvu »Domovine« v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5/1.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosti izblijšuje naravna »Franz Josefov« grenčica delovanje želodca in črevesja in trajno pomeš prebavo.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plesira tovarna JOS. REICH.

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Knud Rasmussen, raziskovalec Eskimov

Listi so objavili te dni vest, da je umrl v najlepših letih sloviti danski raziskovalec Grenlandije Knud Rasmussen. Stel je komaj 54 let, a je svoje življenje bogato izpolnil. Že s 23 letom se je udeležil tujih polarnih ekspedicij, s 30. letom pa je osnoval svojo lastno trgovino in raziskovalno postajo Thule v severni Grenlandiji. Od tu je štirikrat na svojo pest potoval po tej daljni, ledeni deželi, potem pa je opravil še veliko potovanje, ki ga je privedlo do severovzhodne obale Azije.

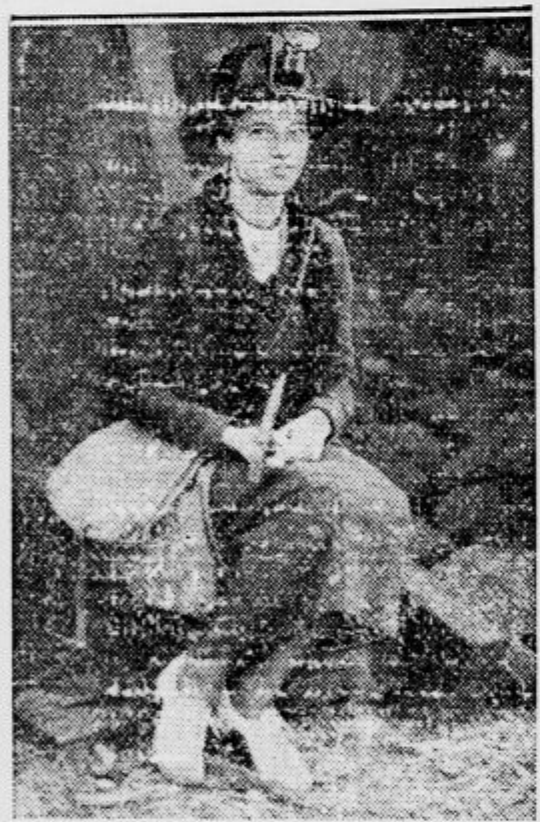
Na teh odpravah je proučeval posebno ljudstvo Eskimov, ki je bilo svetu takrat le malo znano. Postavil je teorijo, da izvira od praljudstva, ki se je iz Azije razširilo preko Arktide. Ta teorija je našla sijajno potrdilo.

Da so bili Rasmussenovi Eskimi tako pri srcu, ni čudno, saj je bila njegova mati sama Eskimka, ki se je poročila z danskim župnikom v Grenlandiji. Rasmussenov oče je bil tudi učitelj eskimskih dialektov in Rasmussen se jih je že doma tako naučil, da je naletel na svojih daljnih potovanjih samo enkrat na rod, čigar jezika ni poznal. Velike so Rasmussenove zasluge za odkritje dotlej neznanih seg in življenjskih načinov nasevernejšega naroda na svetu. Poleg tega pa je s svojih ekspedicij prinesel domov velikansko geografsko in geološko gradivo in je med drugim n. pr. odkril, da se Grenlandija vsako leto za 20 m premakne proti zapadu, v skladu s slovitimi Wegenerjevo teorijo o premikanju zemeljskih celin.

Posebno bogata je bila žetev zadnje velike ekspedicije od l. 1921. do 1924., ko je Rasmussen v večnem ledu s sanmi na pasje vprege prepotoval velikansko, na ta način ne prej ne pozneje doseženo daljavo 20.000 milj. S seboj ni imel nič drugega nego kavo in tobak, hrano za ljudi in pse pa je dobival spetoma z lovom ali pri Eskimih. Ti so ga običajno zelo prijazno sprejemali, samo en rod v Kanadi mu je pretil z orožjem, pa ga je na zadnje le pomiril. Ta rod je prava izjema med Eskimi. Če so ti še precej zaostali, velja to za ta rod še posebej, kajti njegovo življenje je popolnoma podobno življenju človeka v kameni dobi. Živi od neprestanih bojev, krvno maščevanje mu je vrhovna zapoved, tri četrtine njegovih mož so morili. Če se rode dekleta, jih umorijo, svoje žene pa si ugrabijo pri drugih rodovih. Drugače je na Aljaški. Tam so Eskimi, ki so lastniki ogromnih, do 14.000 glavih čred severnih jelenov in z rednim dohodkom do 4000 dolarjev.

Rasmussen je s svojih ekspedicij prinesel domov mnogo filmskih posnetkov, njegove knjige pa niso samo znanstveno natančne, temveč tudi pesniško občutene. Pisal je običajno dansko in angleško, a tudi v eskimskem jeziku in si je že s tem postavil pri narodu, ki mu je na pol pripadal, trajen spomenik.

Prva inženjerka - montanistka v Ameriki

Zenska, ki jo predstavlja ta slika, si je kot prva pridobila diplomu inženjerke-montanistke v Ameriki. Fotograf jo je posnel v trenutku, ko čaka, da jo spuste v podzemski rov.

Ivan Albrecht:

Idin Božič

Včasih se ji zdi, da je življenje samo nevšečen sen. Z roko bi potegnila čez čelo, strela z glavo in bi se zavedela resničnosti.

»Le kaj je prav za prav resničnost?« se po cele ure zaman muči Ida. Lani je bila osorej veselo sedemnajstletno dekle, letos je samo še ničvredna senca. Kako je to sploh mogoče?

Da, kako je mogoče? Saj vendar v njej utripa isto srce, ki so ga lani nemo opevali tolikeri hrepeneli in proseči pogledi. Val njenih prsi je letos še lepši in vijuga na mečih je bolj prožno vzvalovana kakor pred letom dni. Oči so enako sivomodre, nemara je njih sijaj celo za znanje globlji kakor lani, vendar ji kažejo danes vse pojave v čisto drugačni luči kot nekdaj.

Menda ji luči sploh ne kažejo več. Krog in krog vidi le pusto, vlažno sivino. Po njej se valjajo in gomaze spolzki plazilci, mlaskajo z lepljivimi jeziki in vneto širijo in napenja nozdrvi, ki vdihavajo odvratni duh po razkrajnjanju.

Ne, ne, saj to ne more biti življenje

Spomenik Bolivarja v Parizu

V francoski prestolnici bodo odkrili spomenik osvoboditelju Južne Amerike, generalu Bolivarju.

Knez Jusupov toži filmsko družbo

Kako je končal zloglasni Rasputin, mali oče ruske revolucije je podrobno opisal knez Jusupov, organizator njegovega umora, v svoji senzacionalni knjigi. Pod pretezo, da ga čaka knežinja Jusupova, je zvalil pustolovskega meniha v svoje stanovanje in mu dal v jedilnici sevirati zastrupljenega vina. Toda sladkor, ki ga je vsebovalo vino, je strup paliziral in Rasputin, ki je opazil, kaj so mu natičili, se je pojavil nenadoma pred knezom. Bolj iz strahu nego iz poguma ga je ta z obteževalcem za pisma česnil večkrat po glavi, toda Rasputin je stekel na cesto. Jusupov in poslanec Puriševič sta ga zasledovala, Puriševič ga je s strelom iz samokresa položil na tla. Truplo so spravili do Neve in ga vrgli vanjo, kjer so ga pozneje tudi našli.

Znano je, da je ta družba Metro-Goldwin pred meseci spravila na trg film, ki obravnava Rasputinovo življenje in njegov konec. V tem filmu nastopa seveda tudi Jusupov — a pravi Jusupov je sedaj družbo v Londonu tožil, da mu je prisodila vlogo, ki jo je končno imel tudi v življenju. Še bolj pa se pritožuje nad raznimi licencami, ki si jih je privoščila izdelovalčica filma na račun zgodovinske resnice. Tako nastopa v filmu tudi knežinja Jusupova, ki trdi s svojim možem vred, da ni imela pri Rasputinovem umoru nobene vloge, niti aktivne niti pasivne. Družba se izgovarja, da gre pač za film in ne za resnico, film pa ima kakor vsaka druga umetnost pravico, da prikaže kakšen zgodovinski dogodek drugače, nego je bil v resnici.

V filmu »Rasputin« je še mnogo podrobnosti, ki se ne skladajo z resnico. Tako nastopa v filmu tudi neki veliki knez, ki je pa že l. 1905., davno pred Rasputinovimi avanturami izgubil življenje.

Jusupov se noče zadovoljiti s tem odgovorom in tako bodo morali angleški sodniki obravnavati to afero, pri kateri gre knezu v prvi vrsti menda za ogromno odškodnino. Njihova naloga pa nikakor ni lahka in zato pričakuje javnost z nestrpnostjo, kako jo bodo rešili.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespamju, utrujenosti, poboitosti, tesnobo, imamo v naravnih »Franz Josefovih« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja rajburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Pristajališče za letala na Temzi

Croydon, londonsko letališče, leži predaleč od angleške prestolnice, da bi mogel v vsakem pogledu ustrezati značno prometnim potrebam Londona. Ker pa zračni promet vedno bolj narašča, je londonski mestni svet začel študirati načrt, če ne bi kazalo zgraditi primerno letališče v notranjosti Londona na Temzi. Projekt je že gotov in ga splošno odobravajo. Letališče nameravajo zgraditi na reki, kjer je široka 300 m, v dolžini 1 km. Za ta namen bodo ta del Temze nadzidali. S tozadevnimi deli se že bavi poseben odsek.

Premeteni berač

Na hodniku zelo prometne pariške ceste je sedel neki vojni pohabljenec brez roke in prosil milodarov. Čez nekaj časa je prišel elegantno obleden gospod in ga nagovoril. Berač mu je odgovoril in kmalu se je okoli njiju zbrala cela množica ljudi. Končno je odlični gospod vzdihnil: »Sramota je, da morajo ljudje kakor vi beračiti. Vsek bi vam moral dati, kolikor more!« S temi besedami je izlekel bankovec iz žepa in ga izročil zelo očitno vojnemu pohabljenecu. Ljudje, ki so stali okrog njiju, se seveda niso mogli odtegniti temu pozivu. Kmalu potem je prišla elegantna dama in stvar se je ponovila. Berač je nato zasedel nov prostor in spet sta prišla odlični gospod in odlična gospa. Na ta način je berač vtaknil ogromne vsote v žep, dokler ni postala policija pozorna na manever trojice in jo odvedla na izpraševanje vesti. Tu se je izkazalo, da berač sploh ni vojni pohabljenec in da ima najbolj zdrave in cele ude na svetu, njegova pomagala sta bila prav tako zdrava, dasi niti od daleč ne toliko odlična. So pač še vedno metode, ki »vlečejo«.

Žena, ki je priigrala milijone

Najsrečnejši igralec letošnjega leta v Monte Carlu je bila zenska, 40-letna Američanka Jane Arrinova. Ko je prišla v svoji precej nemarni obleki prvič v kazino, ni nihče postal pozoren nanjo, saj je takšnih obiskovalcev tam dosti in moški se bolj zanimajo za lepe in elegantne dame, ki ostavi včasih celo imetje na igralni mizi. Tudi ko je začela igrati, ji ni nihče nikoli zanimala. Igrala je za majhne zneske, a po vsej priliki po nekem določenem sistemu, kajti pridno si je beležila neke številke v svojo beležnico in iz teh izračunavala menda barvo in številko svoje naslednje igre. Še rajši je pa opazovala druge pri igri.

Tem večje je bilo presenečenje, ko je začela Američanka nekega dne kar na lepem igrati za najvišje vsote. Med vsako igro je nekaj računala. In ni minila ura, ko je ležala pred njo cela gora jetonov. Vse druge igre so se ustavile, vse je stopilo gledat k njeni mizi. Ure so minevale, deset in stotisočaki so kar tako postajali last srečne igralke. In po šestih tridih urah se je podjetje vdalo: Arrinova je izpraznila njegovo blagajno. S štirimi milijoni frankov v svojem kovčegu je ostavila igralnico, blesta, toda z zmagovitim obrazom.

Podjetje je seveda upalo, da bo Arrinova v naslednjih dneh še preizkušala svojo srečo in postala njena žrtev kakor premmogi, ki jih je zmaga upijala. Toda Američanka je bila bolj zvrta. Že drugo jutro je odpotovala iz Monte Carla in vzel milijone s seboj. Igralnica pa se sedaj tolaži malo z zavestjo, da je Američankin uspeh privabil nove trope besnih igralcev in da je takšna reklama tudi vredna svojih milijonov.

Rdeči satin s perjem

je letos velika pariška moda

Velika izdržljivost in čvrsto zdravje

so za smučanje ravnotako potrebni kot deske, vezi, vosek in ostali pribor. Jemljite redno vsak dan, a posebno pred izletom in za časa treninga dragoceno, okusno in lahko prebavljivo, koncentrirano hrano Ovomaltine. S tem boste dovedli v telo dovolj moči za največje napore, da potem lahko popolnoma uživate v blešččem se snegu in v čistem od solnca obsevanem mrzlem zimskem zraku. Dobiva se povsod.

Žena v sodobnem svetu

Odprava dvojnega zaslužkarstva v Avstriji

Kakor je znano, izkušajo po vseh državah odpraviti ali vsaj omiliti brezposelnost med duševnimi delavci z odpravo tako znanega dvojnega zaslužkarstva. Značilno je, da se lotijo reševati ta kočljivi problem najprej pri ženskah. V tem prednjačijo seveda fašistične države, kjer ima žena navedno samo tedaj pravico do dela, če ne odjeda zaslužka nobenemu moškemu. Sedaj se je lotila tega vprašanja tudi avstrijska vlada, ki smotno koraka po stopinjah fašizma. Izdala je načrt, ki zadeva predvsem poročeno ženo, a pomenja za neporočene državne uradnice popoln celibat.

Predvsem naglašajo odredbo, da zakon o dvojnem zaslužkarstvu ne zadene družin, ki imajo več kakor 3 otroke. Pač pa izgubi službo žena, katere mož prejema mesečno 340 šilingov (približno 3100 Din), če ima pa mož srednješolsko izobrazbo, se ta eksistenčni minimum zviša na 400 šilingov, a možu z univerzitetno izobrazbo na 460 šilingov. To velja za zakonke brez otrok. Za prvega otroka se odračuna od mesečne plače 60 šilingov, za drugega in tretjega pa po 120 šilingov. Pa tudi za starše in druge sorodnike, ki jih zakonca vzdržujeta, se odračuna po 60 šilingov. Upošteva se celo to, če zakonca podpirata drugo potrebno osebo, ki ni v sorodu. Službo bodo izgubile samo žene, ki so v državni službi ali v službi katerega fonda, ki ga upravlja država, toda samo v primeru, da je tudi mož v državni, deželni, občinski ali kak drugi javni službi.

Če ima žena pravico do pokojnine, ima mož lahko tudi nižjo plačo, vendar pa morajo znati skupni dohodki toliko, da dosežejo zakonito določeni eksistenčni minimum. Ta določba bo stopila v veljavo 1. januarja in bo veljala za aktivne državne uradnice, ki so že poročene. Glede nadaljnjega sprejemanja poročenih žensk v državne službe pa določa odredba popolno omejitev: poroka državne uradnice se bo smatrala za prostovoljen izstop iz državne službe in bo prejevala uradnica odpravnino po službenih letih.

Če abstrahiramo dejstvo, da je z vsako takole odredbo občutno prizadeto žensko stremenje po enakopravnosti, je treba priznati, da je odredba do neke mere povoljna, tako glede na eksistenčni minimum, kakor tudi glede na ostale v postev prihajajoče okoliščine.

Odredba pa je kruta glede mlajših uradnic, ki se hočejo poročiti, kajti koliko je mladih mož, ki se morejo poročiti samo s pogojem, da ima tudi žena službo ali pa seveda doto, kar danes že ne prihaja v poštev. Tako je danes mlada zenska postavljena pred odločitev: ali resignirati na zakon ali na službo. Res je, da se brez moza laže živi kakor brez kruha, toda vsaka narava se tudi ne more sprijazniti s celibatom. A kako naj preživlja uradnik-zacetnik s svojo plačo ženo in otroke, ko sam komaj živi? Tako ravnanje gotovo ne bo služilo dvigu morale.

Drugi pomislek pa mora vzbuditi dejstvo, da se vrši sanacija brezposelnosti vedno le na račun žene. Tako odpravljajo povsod dvojno zaslužkarstvo s tem, da ženo vržejo na cesto. A zakaj ne bi redu-

Nevarnosti zime

V mrzlejši letni dobi človek v splošnem sicer ni bolj občutljiv za bolezni nego v drugih letnih časih, toda baš v našem podnebu kaže zima toliko posebnosti, da je kolikoli zdrav zimsko vreme skoraj redko. Pred vsem je treba povedati, da ni nevarno samo vreme, ki ga običajno imenujemo »slabo«, temveč še nevarnejše postane lahko »lepo« vreme. Potem je treba upoštevati, da ima vsaka okolica v tem oziru svoje posebnosti, celo med mestom in deželo v istem ozemlju so velike razlike. V mestih odpravljajo sneg iz prometnih ozirov n. pr. čim prej mogoče, a to v higienskem pogledu ni dobiček, ker veže baš snežna odeja enega najhujših sovražnikov zdravja: prah. Dežela je tu na boljšem.

Iz tega sledi, da teorija o manjši nevarnosti mrzle zime ne drži brezpogovorno. Takšna zima, posebno če jo označuje debela snežna odeja, je res lahko idealna glede zdravja, čeprav pihava veter; čim pa ni več snega, nas napadajo z vseh strani bolezneske klice, ki so vezane na cestni prah. Kakor hitro dospajo te klice do sluznic, imajo lahko delo, da nam pokvarijo zdravje, zlasti če naletijo na manj odporen organizem. Odločilna je torej tudi občutljivost vsakega posameznika za vremenske prilike, oziroma njegova odpornost za bolezni. V splošnem lahko rečemo, da razsajajo bolezni najbolj v milih zimah, ki jih pri nas karakterizira najbolj deževno vreme z malo sonca. Takšno vreme je najnevarnejši zaveznik hripe, katarjev, kašlja in drugih prehladnih bolezni.

Žensko gibanje

pod moškim vodstvom

Tak absurd je možen seveda samo v fašistični državi. Kakor znano je, je nemška zenska zveza »prostovoljno« razšla, ko je nastopil vladar Hitler. Nato je prevzela vodstvo nemških žen hitlerjanka Lidija Gottschewski. Družva, ki so bila prej včlanjena v nemški ženski zvezi in v narodno-socialističnem ženskem pokretu, so se združila v skupno organizacijo, ki jo imenujejo Nemško žensko delo (Deutsches Frauenwerk). Nedavno pa je prevzel vodstvo Nemškega ženskega dela vladni svetnik dr. Krummacker, dosedanja voditeljica mu bo pa »stala od strani z nasvetom in delom«. Pokroviteljstvo je prevzel sam državni minister dr. Frick. Vodstvo organizacije je v Münchenu, tajništvo pa v Berlinu.

List »Deutsche Frauenkultur«, ki obravnava sodobna ženska vprašanja, prinaša članek, ki jasno osvetljuje, kako zelo podcenjuje fašizem pomen ženskega dela v javnem življenju. Zlasti značilno so naslednje misli: »Trenutek je prenapolnjen z moško voljo po bojevitosti. Skoro imamo vtisk, kakor da morejo in hotijo pogrešati žensko sodelovanje in vobče njeno stremeljenje po udejstvovanju. Toda v življenju naroda ni niti enega trenutka, ki bi mogel brez škode pogrešati žensko sodelovanje, zlasti ne v času, ko se ne strela samo za tem, da se hito popravi, temveč da se zgradi nova od tla. To pa se more uspešno storiti samo z združenjem vseh ženskih in moških sil. Poudarjanje prenehanja pravice enega ali drugega spola je vedno zmotno. Ustvarjanje moza in žene je vedno enakovredno, čeprav je svojstvenost tega ustvarjanja odredena v spolni raznovrstnosti. Ta raznovrstnost je bistvena in postane lahko koristna za narod samo v priznanju skupnega dela za skupni blagor.«

Vodstva ženskih šol so prešla v moške roke v Hamburgu, kjer so z novimi šolskimi letom imenovali tudi na vseh dekliških šolah moške voditelje, in sicer 19 po številu. V ženskih rokah so ostala samo vodstva gospodinjinskih šol. V vsej šolski upravi ni niti ene ženske več, časi so bile prej zastopane v precejšnjem številu. Ženski list »Die Frau« upravičeno pripominja k temu poročilu, da si je težko predstavljati, kako bo današnja šola izvedla svoj načrt, ki je v smotnem solanju bodočih mater — pod moškim vodstvom.

ZA PULLOVERJE PRISTNA

ANGLEŠKA VOLNA
TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1
259

slovodja, fakturist, disponent Slinar, strojejske, prodajalke, vajenci in vajeke tekmujejo med seboj, kdo se bo bolj prikupil gospodu Ervinu. In vse trepeče pred njim. Ljudje namreč vedo, da je za slednjega uslužbenca usodno, ako pri ocenjevanju tega ali onega mladi oblastnik v razgovoru z očetom malomarno skomigne z rameni, češ:

»Ta je pa bolj tako, tako.«

To je že končna obsodba, obsojenec pa se v najkrajšem roku zave na cesti v trumi onih brezimnih, ki dan za dnem zaman hodijo od vrat do vrat in moledujejo za delom.

Ida se ni bala take usode. Kadar je govoril gospod Ervin z njo, se je smehljaj brez pikrosti. Bilo je »ako lepo, tako pravilno« čudovito. Ko so spomladi prikimali prvi zvončki iz tal, se je začelo. Ervin je posvečal njej več pozornosti nego vsemu očetovemu podjetju. Kakor kraljico jo je obnol s svojo toplo ljubeznijo. Bilo je mnogo, mnogo toplih poletnih noči, bilo je lepo število prekrasnih nedeljskih popoldnevov. Ki je gorela Ida v njegovem objemu. Čudovita omotica je bilo vse to, sen iz kraljestva razkošnih čarov, sreča, ki je za kratek čas stopila na zemljo.

Z vso dušo je vzljubilo dekle svoje-ga kraljeviča, ki je bil prvi in edini v njenem srcu. Kaj bogastvo, kaj vse razkošje, ona je ljubila človeka. Pa da bi pri priči postal berač, bi bila pripravljena iti po najbolj trnjevi poti z njim, trpeti pomanjkanje, lakoto, žejo, vsaktero muko in celo samo smrt, tako ga je ljubila. Že vduh, kjer se je gibala Ervin, ji je bil svet, slednji še tako neznan predmet, ki se ga je dotaknila njegova roka ali ga je tudi samo po-božal njegov pogled, ji je bil mil in drag. Kaj, če se ji družice rogajo, kaj, če jo znanci pogledujejo s spolzkim namigavanjem, ona luči in je kraljica, boginja, ki prah bedne zemlje ne seže do nje. Ona hodi po samem čistem soncu in ta, ki mu utripa njeno srce je kralj med kralji, izvoljenec iz vrste najboljših, jedro vseh Idinih misli in utelešena vsebina vsega, kar more kdaj biti lepega v njenem življenju.

Tako je ljubila Ida. Hodila je po sinjih višavah, spodaj pa se je v zamolklem šumu valilo vsakdanje življenje naprej.

Nekoč se je potem zgodilo, da je stopil Ervin. Idin sončni car, z visokega prestola prav doli v globine najpustejše vsakdanjosti, češ:

»Treba bo napraviti bilanco.«

Ida se je zasmejala, tudi Ervin sam se je smehljaj, toda zdaj je že zvenel njegov smeh pikro in v ustnih kotih mu je mišičje nestrpnost podrhtevalo. »Res, Ida,« je dejal. »Saj nima smisla dirjati dalje, ko sva na kraju. Oče noče nič slišati o tem. Ne vem, kdo mu je omenil. Sam mu nisem, ker sem hotel pričakati bolj ugodnega trenutka. Sicer je pa to brez pomena. Oče ve in me je prav trdo prijel. Razumela boš, da ne morem drugače, poznaš me pa tudi, da nisem umazan.«

Besede so padale kakor malovredni novci na kamnito ploščo blagajniške mize. Ida je trepetala in ihtela, toda trgovsko poslovanje ne priznava solz kot plačilno sredstvo.

»Nikar ne uganjaj komedij,« se je vznemljil Ervin, »saj veš, da ti to niti najmanj ne pristoja. Pomeniva se rajši pametno. Disponent Slinar bi šel za te v ogenj, pred oltar pa še rajši. Saj je čisto ročen človek. Kaj misliš?«

Ida ni mogla misliti čisto nič, Ervin pa je razpletal:

»Primeren znesek ti dam seveda na roko, poleg tega pa tebi in njemu takoj po poroki povisek pri plači. Pa svatbena gostija in tvoja oprema prideteta v breme podjetja. No, ali ni to ugodno? Ti je prav? Naj bo: še šest

Sportni prazniki

Božič — v smuki

Brez velikih sportnih dogodkov se je smučarska armada za praznike povsod veselila idealne smuke
Drugod je bilo živahno tudi na zelenem polju

Ljubljana, 26. decembra. Prav za prav ni res, da je tako, toda sportna rubrika kljub temu ne more bežati nobenih večjih dogodkov. Sneg, ki je letos tako zgodaj na debelo pokrival dol in breg, je nekaterim prekrival račune, druge pa — in ti so v ogromni večini — je potegnil ven v božjo naravo, kjer so se za minule praznike lahko po mili volji navžili zimskega veselja. Na tisoče jih je bilo, ki so te dni hiteli za belim blagoslovom, na tisoče jih je bilo, ki so te dni uživali lepote smučarskega sporta, toda o vseh teh bo za zdaj pisala samo še dnevna kronika.

Smučarji-tekmovalci, naša smučarska elita, ki jo čaka letos — če se vremenarji ne premislijo — bogat in težak spored, pa se na vseh straneh pripravlja za svoje nastope. Planica, Pokljuka, okolica Ljubljane, razne terene so si izbrali za treninge in če kdaj, letos lahko z gotovostjo računamo, da bo imel JZSS najlepše uspehe s svojimi trenerji. V znamenju treningov je minilo preteklih 14 dni snega, zdaj pa se pričnejo tekmovalci. Od klubskih in medklubskih tja do državnega prvenstva za Svecnico!

Prav tako kot smučarji — omejeni se-

veda na manjše ploskve — so se lotili treninga tudi drsalci in igralci hokeja, ki jih tudi že po Novem letu čaka tekmovalna sezona. Sankači so na Pohorju že začeli.

Nogometaši in ostali ljubitelji zelenih igrišč so morali ostati doma ali pa se pomesti med zimske. Sicer pa je enaka usoda zadela še večja nogometna središča; zanimivo je, da letos celo Praga za Božič ni imela nobene nogometne prireditve. Zato pa so bile drugih zanimivih nogometnih prireditev, ki jih podrobno navajamo nižje.

Po dolgih letih je bil letošnji Božič res bel, po dolgem je bil takšen, da je naša smučarska armada lahko manifestirala za svojo panogo in dala praznikom vse drugačno sliko kot smo je bili vajeni dozdaj. Še večja pa je razlika od onih polpreteklih zim, ko se je po prvem snegu — razen šolske dece in nekaj tucatov pionirjev smučarstva, ki so vriskaje uživali njegove čare — vse zavilo v kožuhe in prečepelo dolge zimske mesece za pečjo. Letošnji Božič je temeljito obračunal s to staro navado in pokazal, da je zima prav tako lepa kot poletje in jo človek prav tako lahko uživa sredi njenega naročja — brez peči in kožuha!

Klubska tekma SK Kamnika

Kamnik, 25. decembra. Zimskosportna sezona je tudi v Kamniku v največjem razmahu in aglini SK Kamnik je že za nedeljo, 24. t. m. organiziral klubsko tekmo na 10 km dolgi progi. Ker so imeli kamniški sportniki za seboj že daljši trening, se je obetala zanimiva in napeta borba za prva mesta. Tudi med tekmovalci je bilo zanimanje za tekmo izredno veliko, kar kaže zlasti številna udeležba. Tekmovalo je 16 smučarjev, ostali pa so se žrtvovali za markiranje proge in vodstvo tekme. Start je bil pred Gjurinovo brivnico na Klanec, proga pa je šla preko Žal in Poljan na Milji vrh in na Tunjsko mlako, odtod pa po precejšnjem vzponu na Stolnik in za zidom smodnišnice na žale in dalje na Klanec, kjer je bil tudi cilj. Vsa proga je bila dolga okrog 10 km in je bila dobro izvožena, da so imeli tekmovalci prav lepo izjavo tir.

Tekmovalci so odšli iz starta ob 9. in kmalu po 10. se je pojavil že prvi tekmovalci na cilju, ki je bilo zbrano lepo število občinstva. Vedla tekme je bil predsednik SK Kamnika Ferdo Smuc. Rezultat tekmovalca je bil naslednji: Adolf Ravnik v času 59.03 pred klubskim prvakom Svecničem ki je potreboval za prvo 1:00.1. Tretje mesto je pripadlo Karlu Freslu, ki je vozil 1:00.2. Sledijo Miloš Levčič, Franc Seršen itd.

Doseženi rezultati so prav dobri in uspehi posameznih tekmovalcev nam dajejo prijetno nado, da bo ime SK Kamnika tudi v bodoče uspešno zastopano na smučskih tekmah. Za tekmovalce je bila nedeljska tekma prav dobra preizkušnja. SK Kamnik stoji sedaj pred tekmami v smučskih skokih za prehodni pokal kluba, ki ga brani Franc Palme. Kamniški sportniki so že prejšnji teden pripravili skakalnice, na kateri prav pridno trenirajo.

Kamniške planine so imele v božičnih praznikih mnogo obiskovalcev. Kljub temu, da je tudi v dolinah dovolj snega, je odšlo mnogo smučarjev na Krivac in na Veliko planino, kjer so imeli zlasti v ponedeljek krasen sončni dan in ugodno smuko. Kamniška smučarska armada pa je s smučmi zavzela vse vzpetine okrog Kamnika, večje družbe pa so tudi odšle na Gozd, kjer so znani in zelo ugodni tereni za skakanje.

Ski, jugoski in slično

Čudni ljudje smo Slovenci. Za lovom za dobičkom ali za zaradi ekrajne površnosti gremo mirno preko vseh narodnih enoj in se odenemo s tujim perjem, četudi je manj vredno.

Dobili smo knjigo »Ski«, smučarsko šolo jugoski, še nekaj takih, pa bomo začeli tudi mi izpovedati naše narodno izrazoslovje za smučski sport, ne glede na to, da smo Slovenci eden izmed onih treh narodov, ki imajo svoj lastni izraz za smuč in da ima smučarstvo v našem narodu zgodovino, kot jo nima v vsaj Evropi, z izjemo severnih držav. In to danes, ko je naša vojska osvobodila izraz smuč mesto ski in ko se ustanovlja nebroj smučarskih klubov od Bitolia na do Podgorice, smučarskih, ne skijaških! V Beogradu in Srbiji smučajo, Slovenci po našemu skijajo.

tednov dopusta, izrednega seveda, rednega dobita potem še posebej.

Ida je omahnila in se krčevito oklenila Ervina:

»Ali je to — ljubezen, ti moj edini?«

Mladenci so se pogledali in se pogledali. Mladci so se pogledali in se pogledali. Mladci so se pogledali in se pogledali.

Gospod Ervin je želel, da bi Ida in Slinar pod božičnim drevescem praznovala zaroko, zato je bila mladenka to zadnje popoldne tako vsa iz sebe.

Zvečer pa se je z malenkostnim izgovorom izmuznila iz trgovine, češ, da se takoj vrne.

Jela je tavati po ulicah. S stolpov so vabili božični zvonovi, tu in tam se je oglašalo petje, iz beznic zamolklo vresčanje izgubljencev. Včasih je šinila

Med našimi smučarji bi morali delati, da se izražajo slovensko a ne nemško. Koliko težava dela streme, kako lahko se reče bindunga ali vezava, vsi naši smučarji vozijo, daši smučar samo smuča, vozi pa konji ali avto, in vozijo celo »šus«, mesto da bi smučali v smuku. Zdal nam bodo knjige in smučske šole pomagale uvajati skijanje, da se bodo naši bloški smučarji obrnili v grobu.

Vsi oni, ki jim je naše izrazoslovje pri srcu, vsi oni, ki čuvajo z ljubeznijo vsa, kar je pristnega, narodnega zraslo med nami, naj pomežijo v koš vse, kar je tako neokusno, s pavjim perjem spravljeno v promet, za nas ne sme obstojati ne Ski, ne Jugoski, pa najsij je to knjiga ali šola!

Naše sportne organizacije bodo poskrbele po svoje za to, naša sportna javnost pa naj poskrbi po svoje.

J. G.

Sankaška tekma na Pohorju

Maribor, 26. decembra. Na tradicionalni progi od Ruše koče do Ruš so se vršile danes dobro obiskane sankaške tekme, na katerih je startalo nad 30 tekmovalcev. Doseženi časi so z ozirom na snežne razmere odlični in je bil rekord na tej progi zboljan za celih pet minut. Prireditelj mariborskemu Maratonu sta pomagala še ruška podružnica SPD in Sokol Ruše. Doseženi rezultati so bili naslednji:

Posamezno: 1. Janjnik (SPD Ruše) 13:53, 2. Kramar (SPD Ruše) 14:45, 3. Pečar (Sokol Ruše) 15:13, 4. Stani (Sokol Ruše) 15:44, 5. Maurič (Sokol Ruše) 15:54, 6. Titzner (Maraton) 16:05, 7. Musnik (Rapid Maribor) 16:10, 8. Dokl (Sokol Ruše) 17:13, 9. Borovnik (SPD Ruše) 17:42, 10. Sotič (Maraton) 17:56.

V dvojce: 1. Sket-Dolinšek (Sokol Ruše) 16:42, 2. Štruel-Verbošt (Maraton) 18:40, 3. Rojc-Orel (Maraton) 22:16.

Božični nogometni spored

Zagreb: Božični turnir: Gradjanski: reprezentanca 1. razreda 1 : 1 (0 : 0). Ligaški pokazal najboljšo igranje in je šele prav pred koncem zabil svoj zmagoslovesni gol. V vratih reprezentance je igral Mihečič, ki je še zmirom mojster v svoji stroki.

Amsterdam: BSK (Beograd): Ajax 2 : 2 (0 : 1). BSK je bil vodil z 2 : 1, kar si je zagisural s premočno igro v drugem polčasu. Gledalcev je bilo 10.000. BSK igra v Holandiji še tri tekme, kot zadnje revanš z Ajaxom za pokal tamkajšnjega jugoslovenskega generalnega konzula.

Dunaj: Rapid : FC Szeged 8 : 3 (4 : 1), WAC : Favoritner SK 10 : 5 (2 : 4).

Curih: Grashoppers : FC Basel 3 : 0, Concordia (Basel) : CC Zürich 2 : 1, Young Fellows (Curih) : Nordstern (Basel) 2 : 1, FC Bern : FC Locarno 5 : 3.

Rim: Ambrosiana : Turin 0 : 0, Fiorentina : Padova 3 : 0, Juventus : Lazio 2 : 2, Roma : Alessandria 5 : 1, Brescia : Trieste 1 : 0, Casle : Livorno 4 : 4, Napoli : Milan 1 : 0, Pro Vercelli : Bologna 2 : 0.

mimo Ide senca blodnice, ki je slutila tekmovalko in jo je ošinila z nevoščljivim pogledom.

Ida je tavela dolgo, ko se ji končno zazdi, da jo zasledujejo moški koraki. Ozre se in vzdihne: To je Slinar! Nehote obstane in počaka. V ponošeno suknjo zaviti moški pride za njo.

»Kam pa, deklič?«

»Zaroko grem obhajati, se loti mladenke obupna prešernost.

»Gresta skupaj?« In gresta —

Ko se Ida po prazniku vrne v trgovino, jo premosti Ervin z nevščetnim, a večšim pogledom.

»Gospodična,« jo pokliče v pisarno, kjer čaka Slinar, »gospod disponent me je naprosil, da —«

»Res sem bil tako predrzen,« zastoka Slinar in suče v rokah kričoč velik sopek.

»Prosim, gospoda, prosim,« se smeje Ida in zmede celo vedno prisotnega gospoda Ervina, ki komaj pove, da prosil Slinar Idine roke.

»Je na razpolago,« se pikro zasmije dekle. »Želite desno ali levo?«

Ko disponent Slinar ves blažen podhrteva, vzame Ida iz torbice ličen zavojček sladkorčkov, ponudi Ervinu in vzame tudi sama.

»Midva pa,« se vročično zasmije

Alžir: Austria (Dunaj) : Racing Universitare 12 : 0, Austria (Dunaj) : Slavia (Praga) 3 : 3 (0 : 2), Slavia (Praga) : Gallia 3 : 1 (2 : 1), Viktorija - Žižkov (Praga) : Gallia 5 : 1 (1 : 0).

Oran: Admira (Dunaj) : Orana 5 : 4 (3 : 1) in 4 : 0 (1 : 0); Viktorija Žižkov (Praga) : SMO Oran 1 : 0.

Casablanca: Ujpest (Budimpešta) : Racing C. Maroquin 7 : 0 (2 : 0).

Malta: Viktorija (Plzen) : Repr. Malte 5 : 1 (4 : 1).

Antibes: Viktorija (Plzen) : Olimpique 3 : 1.

Atene: Sportklub (Dunaj) : Etnikos 2 : 0 (0 : 0), III. okraj (Budimpešta) : Panatenaikos 2 : 2 (0 : 2).

Lissbona: Vienna (Dunaj) : SC Lissbona 2 : 1 (1 : 1), Vienna (Dunaj) : Benisio 1 : 1 (0 : 1).

Barcelona: FC Barcelona : Donau (Dunaj) 4 : 2 (2 : 1).

Genova: SC Bocskay (Budimpešta) : Komb. moštvo Genova 5 : 3 (3 : 1).

Mantova: Phöbus (Budimpešta) : US Mantua 3 : 3 (2 : 2).

Reggio Calabria: FC Wien : Catania 1 : 1, FC Wien : FC Reggio 2 : 2 (2 : 1).

Strasbourg: Libertas (Dunaj) : FC Kolmar 4 : 0 (2 : 0), Libertas (Dunaj) : SK Dombasle 7 : 0 (3 : 0).

Mannheim: Hungaria (Budimpešta) : Repr. Mannheim 2 : 0 (2 : 0).

Toulon sur Mer: Wacker (Dunaj) : Toulon 6 : 0 (4 : 0).

Lille: Olimpique : Wacker (Dunaj) 4 : 2 (1 : 1).

Bordeaux: Hakoah (Dunaj) : Repr. Bordeaux 5 : 1 (3 : 0).

Mladina na skakalnici

Da se olajša izbira in vzgoja dobrih skakačev že v otroških letih, bo vodil norveški trener Björn Jahr na mali provizorični skakalnici blizu naše skakalnice na Mostecu, trening otrok in mladine od 12. leta dalje. Kdor ima veselje za skoke, naj pride danes v sredo ob pol 10. na skakalnico; trening je brezplačen, pogoj je, da zna smučati, imeti mora navadne smuče. Najboljši trije skakači bodo ob koncu tečaja nagradjeni. Trening bo dnevno dopoldne do 1. januarja.

Dnevno popoldne ob 3. uri bo trening že izvežbanih skakačev na Mostecu. Za ta trening velja vse isto, kot je bilo že objavljeno. Pravico udeležbe imajo člani savezskih klubov. Trening bo v Ljubljani do 1. januarja 1934.

MZSP (službeno). Seja upravnega odbora v petek 29. t. m. ob 20. v Aljaževi sobi hotela Orel. — Izpiti za sodnike bodo v Mariboru v petek 5. I. 1934 v Aljaževi sobi hotela Orel, in sicer za pripravlence s koroske proge ob 15., za pripravlence iz Celja in Ptuja ob 16. Priprilajo naj se kandidati za najmanj 25 leti, ki morajo obvladati tvarino sodniškega pravilnika. Vsak kandidat mora imeti vse pravilnike, ki jih dobi pri podsavezu za ceno 45 Din. Zaradi praznikov dne 5. in 6. se udeleženci lahko udeležijo dvodnevnega smučarskega izleta na Pohorje. — Dne 7. I. 1934 je klubski smučarski dan; opozarjajo se člani, da vposljejo razpis svojih tekem. Pri tekmah morajo sodelovati sa tekmi sodniki; če jih člani nimajo, naj jih zahtevajo od podsaveza proti predhodni predložitvi določene takse. — Dne 14. I. 1934 bo hokej tekma pri Treh ribnikih v Mariboru med moštvom Kastner & Oehlerja iz Grada in Ilirije iz Ljubljane. — Dne 21. I. 1934 bo motokijoring in skijoring na vežbališču v Teznem pri Mariboru, dopoldne pa propagandna vožnja in jahanje po mestu. Za MZSP bodo v vodstvu prireditve: Parma, Aljancič, Golubovič in Vetrh. Prijave za to prvo prireditve v Mariboru sprejema do 13. I. Črepinko Oton, Maribor, Meljska c. 2. — Tečaj za savezne učitelje na Kravcu ob 6. do 18. I.; prijave do 1. I. na JZSS. Dosedaj prijavljeni: Vezjak Viljem in Korbar Vladimir. Tečaj za tekmovalce pri Senjorjem domu ob 8. do 18. I.; prijave do 1. I. na MZSP. — Kot nov član se je prijavil pododbor združenja rezervnih oficirjev in ratnikov v Mariboru. — Člani se opozarjajo, da nemudoma vposljejo tekmovalne legitimacije v podaljšanje. Pisarna MZSP je v Mariboru, Kolodvorska ulica 1.

Mariborski smučarski klub ima v sezoni 1933/34 stalne smučarske tečaje pri Pohorskem domu na Pohorju, v penziji Brezje (Pirkhof), žel. postaja Guštanj—Kotle in v Rogaski Slatini (od januarja dalje). Razpis klubske smučarske tekme na daljavo dne 7. I. 1934 pri Ruški koči na Pohorju za seniorje 16 km, za juniorje (do 18 let) 8 km. Prijavnina Din 5.— do 5. I. 1934.

Slinarju. »bova imela še itak dovolj sladkosti.«

Nato začno kramljati. Ida ponudi Ervinu še drugič in tretjič in vzame vselej s pripombo, da bosta imela še dovolj sladkosti.

Preden je razgovor pri kraju Ida zavije oči in omahne, Ervin se brez moči zgardi na pisalno mizo, Slinar pa začne klicati na pomoč.

Mahoma je vse obširno podjetje pokonci, telefon brni, zdravniki hite skupaj, a najdejo mesto gospoda Ervina in brhke prodajalke Ide samo mrtvo moško in žensko truplo.

Že v osmih slučajih

se ni izplačala nezgodna zavarovalnica, ker so bili naročniki v zastanku s plačilom naročnine. Tudi za Vas — zavarovanje pri zavarovalnici »TRIGLAV« ni v veljavi, če ne niste nakazali denarja za tekoči zadnji kvartal.

Standard Radio

Končno!

Aparat, ki združuje vse odlike, ki jih zahtevajo:

moderna oprema,
odlična kvaliteta,
visoka selektivnost,
idealno lep zvok,
nizka cena in 12mesečno odplačilo!

Obrnite se na naše zastopnike.

ZASTOPSTVO

„RADIO“, r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Telefon št. 3190

MIKLOŠICEVA CESTA 7

Telefon št. 3190

Tekmuje se za naslov klubskega prvaka za 1934. Darila častna in praktična. Vodstvo tekme: predsednik Parma Bruno, tehnični vodja: Vetrh Franjo, starter: Laznička Pepo, časomerilec na startu: Vidic Julij, časomerilca na cilju: Jakše Janko in Vidic Julij, sodnik: Pirnat Ignac, zapisničarja: Ferenc Krista in Cerin Tonček. Prijave sprejema MSK — trgovina Sport — Stojec, Maribor, Trg svobode. Istočasno izvede klubsko tekmo SK Železničar, Maribor.

SK Ilirija (bazenska sekcija). Današnja gaga treninga v telovadnici ne bo. Prihodnji gimnastični trening bo objavljen pravčasno. V soboto običajni cross-country trening. Opozarjamo vse članice na pravčasno poravnavo članarine.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 18.30 morajo biti v kleti Emone sledi: Starec, Hasl, Bertonec I. in II., Zemljak, Makovec, Boncelj, Slamberger, Erman, Jež, Jug II. in Pišek I.

Odbor »Teka uedinjenja«. Danes ob 20. v tajništvo kluba važna seja. Prisotnost vseh gospodov odbornikov potrebna. — Predsednik.

Ljubljanske sportnike prijazno vabimo na silvestrovanje, ki bo letos v vseh prostorih Kazine. Ta večer naj nas združi v prijetni zabavi in smehu. Pozabimo enkrat na leto, kar nas deli, in bodimo eni v dobrih mislih. Odbor Silvestra v Kazini.

Iz akvaristove torbe

O prazgodovinski vodožitja

Ko se je naša zemlja začela, še ni bilo na njej življenja. Po naziranjih učenjakov Kanta in Laplase je bil ves sedanjí solnčni sistem združen v žarečo plinasto kroglo, ki se je z velikansko hitrostjo vrtela okoli svoje osi. Krogla je bila na tečajih sploščena, ob ravniku so se pa napokile mase, ki so se ločile od nje, hite v vsejmerje in začele krožiti okoli svoje matice, okoli solca. Na ta način so nastali planeti našega solca. V trenutku, ko se je ločila tedaj žareča masa naše zemlje od solca, se je začela njena zgodovina, ki je podeljena na 4 glavne dobe, na arhajsko, paleozojsko, mezozojsko in kenozojsko dobo, to je na pravek, na staro, srednji in novejši vek. Ko se je zemlja počasi ohladila, se je začelo porajati življenje v tedanjih morjih. V zgornjih plasteh arhajske dobe so dobili okamenine mreževcev, ki spadajo v prazilavce, raznih spužv, črvov, rakov, mehkužcev in polžev.

Druga doba je paleozojska doba, ki je razdeljena v 5 tvorb, in to v kambrijsko, silursko, devonsko, karbonsko in permisko tvorbo. V kambrijski dobi opazamo okamenine trilobitov, ki spadajo med rake praskruparje. Oglavje in zadek jim je ščitil oklep, ostali del trupla z obročki je pa podoben debelemu vijaku, razdeljenemu po treh podolžnih zarezah na tri dele. Izkopanine okamenin te tvorbe nam nadalje pokazujejo ramenonožce, ki nas spominjajo školjk, samo da so se pritrjevali na morsko dno. Njih potomka je na primer jezikovka, ki se nam vidi kakor školjka na daljši cevki, katere konec je zasidran na morskem dnu.

Silurska tvorba te dobe ima zelo mnogo okamenin. Tedaj so živeli raki velikani, 2 metra dolgi. Njih potomec je n. pr. ostvar. Oglavje je v zaokroženem širsem, ostalo truplo pa v ožjem oklepu. Tudi morskih ježkov je bilo tedaj mnogo vrst in veliko število glavonožcev. Glavonožci so bili po obliki svojih lupin podobni polžem, kakor n. pr. navtili in premorošec. Potomec pradačnih glavonožcev silurskih morja je n. pr. brodnik (Nautilus pompilius), ki živi v Tihem oceanu. Iz gornjih

plastí silurske tvorbe so izkopali okamenine najstarejših rib, ki so se v poednostih vnanosti in notranosti razlikovale od današnjih, to pa zaradi tega, ker so bile šele v začetni fazi svojega razvoja in ker so živele v drugih okoliščinah, kakor so n. pr. dandanes (klima, toplota, sovrastniki itd.).

V devonski tvorbi vidimo ribe ščitarice, ki so se dobro varovale pred svojimi neštetimi sovražniki s ščitom na sprednjem delu telesa, rep so jim pa pokrivala močne luske. Tudi ribe pljuščarice, ki so imele samo dva para plavutí, opazamo v okameninah te tvorbe. Njih potomec je n. pr. baramuda ali rogozob, ki živi v avstral-skih rekah in ki si napravi za časa suše blatno lupino, kjer čaka v globokem sanu na deževje. Plavutí so na debelejših nogam podobnih končinah, rep je pa zašiljen. Glava je po vnanosti luskami po telesu. Ti so najstarejši vretenčarji z dvema paroma nog. Že te dobe poznamo izmed ostalih živali veliko žuželko, podobno kakejmu pastirju, ki je jadrala po zraku s kriloma, ki sta merila v razpetem stanju 70 cm.

Iz permiske tvorbe nam je zemlja skoraj ohranila tudi okostja prvih plazilcev. Potomec teh plazilcev je haterija, ki ima na čelu tretje oko in klinasto zobovrsto. Kakor vidimo, je bila zlasti paleozojska doba zelo produktivna. Pojavile so se razne živali, čisto velškanski dimenzij, od katerih so se le poedine vrste v delno izpremenjeni obliki ohranile in se prilagodile današnjim prilikam na zemlji. V tej nedolga doba dobi se pojavile v začetnih tvorbah živali, ki so za časa zadnjih tvorb izumrle. V paleozojski dobi je došel razvoj živalstva do prvih četvernožnih plazilcev, mezozojski in kenozojski dobi je pa stvarstvo prepustilo, da porajata bitja višjih stopenj, namreč ptice in sesalce.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 27. Zaprt.

Četrtek, 28. Tartuffe, Sreda.

Petek, 29. Praznik cvetočih češenj. B.

Sobota, 30. Turške kumare. Znatno znižane

cene od 5 do 14 Din.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 27. Zaprt.

Četrtek, 28. Pivka dama. Četrtek.

Petek, 29. Ol - Ol. Zafarani plit. A.

Sobota, 30. Boheme. Gostovanje gđ. Anite

Mezostove Izven.

Ljubljanska drama. Abonente reda Sreda

opozarjamo, da bodo imeli v tekočem tednu

zaradi praznikov izjemno predstavo v četr-

tek. Uprižori »Molierov Tartuffe«.

Ljubljanska opera Gđ. Anita Mezelova, ki

je dobila poleti na Dunaju pri mednarod-

nam pevskem tekmovanju »no prvih nagrad,

bo gostovala v soboto 30. t. m. v operi »Bo-

heme«.

Pristopajte

k »Vodnikovim družbi«

TEDEN DNI FILMA

Schmidt poje v novem filmu

Dunaj, 20. decembra.

Ondaj sta prišli dve mladi dami v trgovino z gramofonskimi ploščami: »Prosim ali imate ploščo iz Schmidtovega zvočnega filma »Pesem sveta«? — Na žalost, gospodični, popolnoma smo razprodani s Schmidtovimi, toda v nekaj dneh...»

Tako in podobno je moralo slišati te dni mnogo mladih damic. Vsem tem v tolažbo, vsem onim, ki so pesmi sveta že slišali, pa v veselje, bodi povedano, da bo »Pesem sveta« kmalu obdelala, kajti na vidiku je nekaj še lepšega, še melodioznejšega. Drugi film s Schmidtom je gotov. Ravno kar so končali se zunanje posnetke ob francoski

nec. Scena pokvarjena. Zica je bila nekje prekinjena. Znova prično. Ko zopet pridejo do mesta, kjer zapoje gramofon — zopet nič! Mojster Oswald že besni, njegov glas se pojema v hripavosti. Tretjič — los! Zopet ne gre. Ali je »tonmajster« znorel v svoji kabini ali kaj, besni režiser. Kaj takega se ni doživljal — Tonmajster pride iz svoje utice pa pove čisto mirno: kako pa naj vem, kdaj naj sprožim, ko mi ne daste signala. No, ko so se domenili zaradi signala in ko je soditi, da bo to pot šlo, se pa Schmidt zatakne besedilo in — konec. Tada sedaj se nihče več ne razburja. Szakall vpraša, če se sme prihodnjič on zmo-

obali. V ateljeju so pa že davno napravili piko. Obljubil sem bil in ker obljuba dolga dela, evo nekaj slik iz ateljeja.

Eno že vidite tu najbolje reproducirano: Mladi pevec Karlo (Schmidt) in njegov dobri manager Bepo (Szakall) sta v hoteljski sobi, ko prihrumi njun sosed in razburjeno očita Karlu, da nikakor ne vzdrži več, venomer poslušati odsekanke glasove (Karlo namreč vadi skale), čes, da se on tudi nekaj na glasbo razume, saj je vedno z najboljšimi muzikanti bridke igral, toda kaj takega še ni slišal. »Ko bi znali tako peti kakor Karlo Kordini, a, to bi bilo kaj drugega! Pridite v mojo sobo, tam boste kaj slišali!« Karlo mu sledi in nervozni sosed mu zaigra njegovo lastno ploščo, katero Karlo prepoje v nezasišano začudenje sosedu.

Ali je bil halo pri tej sceni! Toda ne tak, kakršnega si vi predstavljate. Preden so se zedinili zaradi besedila, vam je bilo od sila besednih dvojevojev. Se dobrodušni in dobro zalit ata Szöke so se malo razburili. (Namreč zaradi take predrznosti hotelskega gosta, da prihrumi kar nenajavljen v sobo!) Ko so se duhoviti pomirili so pričeli. Ko prihrumijo do sredine scene kjer mora zaigrati ploščo — molk in tudi ko-

titi. Petič: — mirno! Hupa, sinhronski klopoteč, scena št. 105 ponovitev — snimanje! Vse gre v redu in to pot tudi šlo, da ni na tri četrtine scene — zmanjkalo materiala. Pa je šlo celo popoldne v zgubo zaradi nepredvidenih zaprek, recimo, zaradi ateljejskega škrtarja.

Z avtomobilom so se tudi vozili po ateljeju, pa še kako imenitno! Kar brez benic in brez motorja je šlo. Dva možaka sta zagrabila zadaj za karoserijo in jo rukala in tresla, da bo v filmu videti, kakor da voz v resnici poskakuje čez grabenčke tam ob francoski obali... A jaz vam ne maram pokvariti iluzije. — Zadnji dan snimanja so se komparzi že od ranega jutra gnetli po ložah in sedežih gledališča, ki je bilo zgrajeno v ateljeju. Prišel sem ob petih popoldne, pa sem prišel še vedno uro pre zgodaj k predstavi. Ko so se vse domenili in pripravili, so pa kar hitro opravili. Muziko je napisal H. May, zelo ljubko in melodiozno. Valček »Wenn du jung bist, gehört dir die Welt« bo šel vsakomur takoj v ušesa. Prav tako tango in melodramski valčki. Premiera bo februarja na Dunaju. Torej dva nova »slagerja« na vidiku.

Dr. M. F.

Božični spomini filmskih zvezdnikov

Božični prazniki so prazniki otrok in spominov na otroška leta. Vsak izmed nas ima svoje lpe spomine na čas, ko je s pobožnim brepenjem čakal na veliki dan, na božič. Nekaj skrivnostnega je v teh praznikih. Filmski igralci in igralki kaj radi priobčujejo svoje spomine na leta detinstva.

Viktor de Kova

pravi, da mu je najbolj v spominu ostala nastopna dozdobica, ki jo sam pripoveduje tako-le: »Ko sem bil deset let star, sem bil kadet. Polag se nesreče sem bil še zelo kratkoviden in sem moral nositi naočnike. Po strogih predpisih smo smeli nositi naočnike samo brez težen, za praznike in nedelje so pa bili predpisani ščipalniki. Za božične praznike sem šel na dopust. Se danes še živo spominam prestrašenega pogleda svojih staršev, ko so me zagledali vsega polnkanega, s svetlimi gumbi, kratko ostrženege, a ščepčimi ušesi in s pomnimi ščipalniki na nosu. Pravi izlik in v vsem pomadami namazani bodoči general.«

Willy Fritsch

pravi: »Moj najlepši spomin na božične praznike je holandsko kolo. Takrat še niso bila kolesa taka kakor danes. To vam je bilo muke pri vžibanju. V slabem vremenu so se glavne vaje vršile v sobi. Pohištvo tedanje časa menda ni bilo tako trdno in trajno kakor danes. Sledovi mojih sobnih vežb so se poznali povsod, najbolj pa na tistem delu telesa, ki pri takih vežbah mnogo trpi.«

Karl Ludwig Diel

»Nekdo za božič so me nadobudnega dekleta povedli starši v gledališče k otroški predstavi. Tu sem v kraljestvu pravilne občudoval lepega in junaškega princa. Moje navdušenje je bilo tako veliko, da sem že takrat sklenil postati gledališki igralec. Na samo princ, tudi lepa plesalka me je zanimala, tako da sem se glasno in razločno obrnil na občeta z vprašanjem: »Očka, ali poznaš to damo?« To moje vprašanje je poznaje postala kritična na univerzi in moj očka je imel precej neprijetnosti zaradi tega.«

Dolly Haasova

se hvali, da je bila v desetletju leta prava virtuozinja na trompeti. Sicer ta trompeta ni bila prava, neoz je Dolly položila roke prav usta in posnemala glas trompeta tako natančno in dobro, ko je nekdo prevarila še učiteljico. Ko jo je učiteljica slišala, kako trobi, se je pomnila za njo in ji hotela zveti trompeta. Ko pa je videla, da so bili ti glasovi le umelno ustvarjeni, se je morala samo smejati. »Za božič sem si izposodila pravi zvezdnica, »vse stanovalec naš« hiše. Po dvorščiji in stopnišču sem trobila tako, da je bilo vse na nogah. Vsak mi je dal kakšen dar, nekateri sadja in bombonov, drugi celo denar. Za denar sem nakupila darov za domače in sem bila prav ponosna na to, kar sem sama zaslužila. Trobentati znam še danes.«

Willy Forst

»Ko mi je bilo deset let, sem za božič šel z očetom prvič v gledališče k popoldanski predstavi. Igrala se je baš neka vesela Nestroyeva reč. Vso pot od doma sem kar divjal od veselja. Hodil sploh nisem ampak skakal kakor kakor žrebe, ki ne zna držati koraka. Med predstavo je moje navdušenje doseglo vrhunec. Ko je igralec na odru vprašal, kje je neka oseba, sem takoj skočil na noge in mu povedal: »Skozi vrata je šel.« Ta moja prva protovoljno neprosto voljna vloga je pri gledalcih vzbudila toliko smeha in odobravanja, da smem ta prizor šteti med svoje prve velike uspehe.«

Olga Čehova
je do svojega desetletja leta trdno verovala v božičnega moža. »Kotaj smo otroci čakali, kdaj pride. S strahom smo pričakovali trenutka, ko se prikaže ta sveti mož in prijatelj otrok. Nekdo za božič, ko je bilo že vse pripravljeno za sprejem, so me iz nekakega vzroka poslali v kuhinjo. Ko sem odprla vrata, sem zagledala, kako je naša kuharica našega slugo pripravljala za božičnega moža. Od tega dne sem bila prevarana za prvo iluzijo.«

Luise Ullrichova

»Za božič se je pri nas vedno predvajala neka igra, v kateri so nastopili sv. Trije kralji. Jaz sem bila tudi med njimi. Zdise mi, da sem igrala kralja Baltezara. Huda sem vedno v sredi in sem se strašno bala, da ne stopim kralju Mihi na levo plečko. Kljub temu, da sem imela lepo obleko iz prekrasne spalne ovice svoje stare učiteljice in na glavi zlato parno kroho, nisem bila srečna. Kralj Gasper bi bila rada. On je zameorec in se je smel pobarvati z rjavo barvo, kar mi je bilo silno všeč.«

Szöke Szakall

pravi, da se ničesar ne spominja tako dobro, da bi lahko povedal. Sicer pa da tudi ne utegne misliti nazaj. »B o je lepo,« pravi, »in rad bi imel, da bi še bilo lepo, kar življenje je lepo.« Zdaj se peča z rejo golobov in bo o tem predaval s p. c. c. c. v Ljubljani ob novem letu. Za enkrat pa da želi vsem veselo praznike in mnogo zabave, posebno v novem letu. Na krizo in zdravlila proti njej da se sicer ne razume, vendar pa daje rad nasvete za dobro vojo in prerokuje bodočnost kar tako na oči. Pravi, da bo drugo leto zelo leno. Umro in rodilo se jih bo zelo dosti, posebno če pritisne še hujši mráz in če bo zima dolga.

Leni Riefenstahl

we zelo dosti, a vse to bo raiši nekdo pokazal v kakem filmu. Ni, da bi človek kar naprej povedal vse. Nekaj je potreba pustiti tudi za spomine, ko pridejo stara leta. Za praznike se je izgubila v gore in hoče biti v svojem kraljestvu na smučih sama. Nemoteno se hoče nauži svežega zraka in lepote v beli opojnosti božanskih gor. Sicer pa ni potrebno da nam kaj pove. V njenem kraljestvu jo bomo videli itak, ko bomo gledali njeno delo »Zaklad gor.«

Alfred Piccaver

Ta slavni tenor dunajske državne opere in član Metropolitan Opere v New Yorku je prvič nastopil v filmskem vledelu »Življenje je lepo«, ki se bo predvajal za novo leto v Ljubljani. Piccaver je eden redkih pevcev, ki so ostali na vrhuncu svoje slave do konca. Dunajska opera se mora v veliki meri zahvaliti njemu za ugled, ki ga uživa v svetu.

Z njim nastopita Nora Gregorjeva in Szöke Szakall. Oba sta v tem filmu taka, da se jima občinstvo mora smejati, poleg pa posluša lepo petje in občuduje lepe posnetke iz narave. To pot bomo občudovali Szöke Szakalla kot spretnega gojitelja golobov in neprekosljivega menažerja, ki mu je do slave malo, samo da dobi svojih 12 odstotkov provizije. Vsebinska filma je vesela in zabavna, torej pripravna za vstop v novo leto, ki ga moramo začeti z veseljem. Szöke Szakall pravi v tem delu: »Življenje je lepo.«

MALI OGLASI

Službo dobi

Vaška beseda 50 par; se danje naslova ali se šifro pa 3 Din. (1)

Biro »Centrale«

Vašina 6, telefon 26-228. Beograd, potrebuje za odlične običajne boljše privatno usposobljen za Beograd, notranjost. 4328-1

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača na vaško beseda 50 par; se danje naslova ali se šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača beseda po 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 3 Din. (5)

Zastopništva

aprejnega beogradskega agentura, odlično usposobljen, veliko prodajno organizacijo. Detaljne ponudbe pod »Prosperitet 372« na Jugomose, Beograd. 43245-5

Iščemo sotrudnike

aposebne, agilne in pošteno, pod najugodnejšimi pogoji, za vsa mesta dravske banovine. — Zelo ugodno za vstopnice in oboje ki se za prodajo vrednotnih papirjev na obroke. — Ponudbe pod »Vesoma lak i unosan posao« na Publitas, Beograd, poš. pretinac 60. 47367-5

Prodaj

Ostani trg. snedeja po 1 Din beseda; se danje naslova ali se šifro 5 Din. — Ostani trg. snedeja po 1 Din beseda; se danje naslova ali se šifro 5 Din. (6)

Smučil in sanke

prstanano najboljši udelek dobite najugodnejše pri H. Pavlar, Ljubljana, Trnovska ulica 25. Telefon 34-10. 43229-6

Kapital

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (16)

Hranilno knjižico

Kmetke posejnice, z vlogo 12-15.000 Din, kupijo. Posreduje na ogled oddelke »Jutra« pod »Ugoden nakup«. 43171-16

Ureditve dolgov

poravnalne in konkurne zadeve, upravlja knjigovodstva, stali nadzor in vodstvo knjigovodstva — avtorizirane, revizijske, upravljalne, poslovne, pravne in kalkulatorske, uprabo hit, vse informativne in druge trgovsko-obrtno-pole poveste zapuščene koncesionarij Komercijal. posredni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zaprečeni strokovnjak v knjigovodstvu, Ljubljana, Ploj. janska ulica šte 101. 4494-16

Posojila

dajemo najkvalitetneje na: zelo veliki, vrednotne papirje, ratno štedo, državne bono, Biletrava posojila in kuratno blago. Narodna s. dežele objavljamo prispomno.

Pučka štediona v Zagrebu,

Meduličeva 31, telefon 90-03. Obrnite se na našega zastopnika za dravsko banovino: Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 13908-16

V najem

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (17)

Trgovino

oddam v najem salogno od 200.000 Din. Ponudbe pod »Sintetna prikla« na ogledni oddelke »Jutra« 45033-17

Gostilno s trgovino

v Slov Gorah oddam takoj v najem osebi, ki v gotovini poloti Din 15-20.000. Erentovine za di prodam s posnetkom vred za do 200.000 Din. Knjižice. Dopolne na ogledni oddelke »Jutra« pod šifro »175.000«. 47366-17

Vrednote

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (26)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani. Ilireka ulica šte 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gozdni Motina). 70

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pridelki

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (33)

Pitčjo hrano

provrsteno, za vsa vrste, po snitni sestavi: Sever & Komp., Ljubljana, Gospodarska cesta št. 5. 44351-33

Kislo zelje, repo in sarmo

provrsteno v sodih — po dobrih cenah — dobavlja Roman Br. Petra št. 83. 43031-33

Fižol

vsake vrste kupi veletrgovina Ed. Suppan. Prijava 44908-33

Suhe gobe

lepe, bele, sadnje rasti, vsako množico kupuje Oskar Marič, Ptuj. Telefon 38. 43074-38

Stanovanja

Vaška beseda 50 par; se danje naslova ali se šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje

a pritlikinami, išče mlad zakonski par. Ponudbe z navedbo cene na ogledni oddelke »Jutra« pod šifro »Komfortno«. 47368-21/a

Sobo odda

Vaška beseda 50 par; se danje naslova ali se šifro 3 Din. (28)

Opremljeno sobo

a posebnim vzhodom, od 1. februarja v Rožni ulici 3. 47365-23

Sobo

a posebnim vzhodom, od 1. januarja 1934. Telefon na razpolago. Na elov pove ogledni oddelke »Jutra«. 43364-23

Sadje

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (34)

Jabolka

okurna, sinela, Din 6. 5 in 4 sinela pokrvarne sa boje okrog 30-100 kg bruto, povzeto razpoložljive Pevrčin. Maribor. Gradna št. 56. 44363-34

Živali

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (27)

Moj psiček

je bil odpuščen izpred bičalnega mostu. Odpeljali so ga otroci neke družine, bivajoče na Poljanski cesti ali na Ambrozevem trgu. Detektiv je šel na sledu. Srečano, ki ima malega reševalca, ki ga je prišel po zadnjih pogaj, svarim pred posledicami, ker jo bom sošil v primeru, da psička v teku 3 dni ne odda v ogledni oddelke »Jutra«. Kdor ve katera stranica ima takega psička, naj javi na ogledni oddelke »Jutra« v Selen bargovi ulici. 45237-27

Zdravstvo

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (40)

Slabotni možki

Ne glede na vzrok slabosti starosti in druge nepravilne se vam takoj povsem normalne moške eke Nika kih pil. tablet in drugih notranjih sredstev Special na prospekte poklijamo di »kretno« v zaprti kuverti brez znanjega napisu — proti poljavi 5 Din znanaka »Sveta«. Zagreb 6/Jo. Savska 10. 302-40

Izgubljeno

Vaška beseda 50 par; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (28)

Zlato zapestno uro

s črnim trakom sem izgubila v ponedeljek iz Šiške do kina Matice. Ker mi je drag spomin, prošim poštenega najditelja, naj jo proti nagradi odda v ogledni oddelke »Jutra«. 47368-28

Zlata zapestnica

z imenom in dvema letni cama, je bila izgubljena 23. decembra na poti po Prešernovi ulici mimo poštnice do Flerja Kr. je drag spomin, prošim poštenega najditelja, da jo proti nagradi odda v ogledni oddelke »Jutra«. 47364-28

Razno

Vaška beseda 1 Din; se danje naslova ali se šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMO

suha drv

POGAČNIK

Rohorčeva ul. št 5

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

TRIOTRON

VSAK GOSTILNICA

IN RESTAVRATER

postrezi s pristnim

BERMET-VINOM

Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri

MARINKOV. SREMSKI KARLOVCI

Najizvrstnejše zdravilne vino z Fruške gore

ZA NOVO LETO

svilene, ovratne rute, fini robčki v pastelnih barvah, »Bredas« robčki za deco, torbice za servijete, zavese in pregrinjala, vse po izredno nizkih cenah pri

MATEK & MIKES, Ljubljana

poles hotela Štrukej

Specialni entel oblek in volan, ašur, predtisk.

Vezanje monogramov, perila, zavese itd. — Proti predložitvi tega oglasa 5 odst. popusta.

Ne, želim samo OLLA,

ne spušcam se v druge eksperimente!

OLLA GUMMI

Ne, želim samo OLLA,

ne spušcam se v druge eksperimente!

Pred mestem dni sem

b